

บทที่ 5

ความเคลื่อนไหวขององค์กร SUARAM ในการต่อต้าน กฎหมายความมั่นคงของมาเลเซีย ค.ศ. 1998 – 2009

หากช่วงเวลาระหว่างปี ค.ศ. 1989 จนถึงปี ค.ศ. 1997 เป็นช่วงเวลาที่ยังคง SUARAM บุกเบิกและจัดวางรากฐานระบบการทำงานในองค์กรแห่งนี้เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์เบื้องต้นในการช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจากกฎหมายความมั่นคงภายในแล้ว ก็อาจกล่าวได้เช่นกันว่า นับตั้งแต่ปี ค.ศ. 1998 เป็นต้นมาถือเป็นช่วงเวลาที่ยังคง SUARAM ได้ยกระดับการทำงานให้เข้มข้นและแพร่หลายการทำงานสู่วงกว้างมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพราะนับตั้งแต่ปี ค.ศ. 1998 เป็นต้นมา ประเทศมาเลเซียเผชิญหน้ากับความเปลี่ยนแปลงในบริบททางการเมือง เศรษฐกิจและสังคมหลายประการ นับตั้งแต่วิกฤติเศรษฐกิจในเอเชียอันนำมาสู่ความขัดแย้งระหว่างนายกรัฐมนตรี มหาเธร์ โมฮัมหมัดกับรองนายกรัฐมนตรีอันวาร์ อิบราฮิม รวมถึงการที่มาเลเซียต้องเผชิญกับผลกระทบจากการก่อวินาศกรรมของขบวนการก่อการร้ายที่เกิดขึ้นในพื้นที่ต่างๆ ทั่วโลก ตลอดจนการเติบโตของระบบโทรคมนาคมสมัยใหม่ทั้งระบบอินเทอร์เน็ตและโทรศัพท์เคลื่อนที่ซึ่งมีผลต่อการดำเนินชีวิตและค่านิยมบางประการของผู้คนในสังคมมาเลเซีย ซึ่งบริบทเหล่านี้ล้วนมีผลต่อการบังคับใช้กฎหมายความมั่นคงภายใน และยังส่งผลให้สถานการณ์การละเมิดสิทธิมนุษยชนในมาเลเซียมีจำนวนครั้งและระดับความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น จากบริบทที่เปลี่ยนแปลงไปเหล่านี้มีส่วนสำคัญที่ทำให้องค์กร SUARAM ต้องปรับเปลี่ยนท่าทีในการดำเนินงานอย่างมีนัยสำคัญเช่นกัน

โทษทัณฑ์ของอันวาร์ อิบราฮิม : กฎหมายความมั่นคงภายในกับคดีการเมือง

นับตั้งแต่ที่รัฐบาลมาเลเซียประกาศบังคับใช้กฎหมายความมั่นคงภายในมาตั้งแต่ปี ค.ศ. 1960 นั้นทำให้มีผู้คนจำนวนมากที่ได้รับผลกระทบจากกฎหมายฉบับนี้อย่างต่อเนื่อง เพราะแม้ว่าในระยะแรกรัฐบาลมาเลเซียมุ่งบังคับใช้กฎหมายฉบับนี้เพื่อควบคุมการเคลื่อนไหวของขบวนการที่เป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงของประเทศ โดยเฉพาะกรณีขบวนการคอมมิวนิสต์แห่งมาลายาอันเป็นขบวนการติดอาวุธที่มีเป้าหมายเพื่อโค่นล้มรัฐบาลมาลายา/มาเลเซียและต้องการสถาปนาอำนาจอธิปไตยใหม่ขึ้นในดินแดนแห่งนี้ อย่างไรก็ตามกลับพบว่า รัฐบาลมาเลเซียเลือกใช้อำนาจกฎหมายฉบับนี้เพื่อจับกุมและคุมขังผู้คนจำนวนมากที่มีได้มีลักษณะที่เรียกได้ว่าเป็น “ภัยคุกคามต่อรัฐ” อย่างชัดเจนนัก และอาจกล่าวได้ว่าคนเหล่านั้นเป็นเพียงผู้ที่มีทัศนคติแตกต่างจากรัฐบาลหรือผู้ที่มีอำนาจบังคับใช้กฎหมายความมั่นคงเท่านั้น ซึ่งเหตุการณ์ลักษณะดังกล่าวเริ่มปรากฏชัดเจนในช่วงทศวรรษ 1970 และปรากฏเรื่อยมาจนกระทั่งถึงกลางทศวรรษ 1990 ดังที่ได้กล่าวไปในบทก่อนหน้า

อย่างไรก็ตามแม้มีหลักฐานระบุว่ารัฐบาลเลือกใช้กฎหมายความมั่นคงภายในเพื่อควบคุม การเคลื่อนไหวของสมาชิกองค์กรพัฒนาเอกชน นักเคลื่อนไหวทางการเมืองหรือแม้กระทั่ง นักการเมืองฝ่ายค้าน แต่ยังไม่เคยปรากฏหลักฐานว่ารัฐบาลมาเลเซียเคยใช้กฎหมายฉบับนี้กับ นักการเมืองในฝ่ายรัฐบาลด้วยกัน จนกระทั่งมีจุดเปลี่ยนที่สำคัญอย่างยิ่งในเวทีการเมืองมาเลเซีย ในช่วงปลายทศวรรษ 1990 คือ การที่นายกรัฐมนตรีมหาเธร์ โมฮัมหมัดในตำแหน่ง ฐานะ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยอีกตำแหน่งหนึ่ง บังคับใช้กฎหมายฉบับนี้จับกุมและคุมขัง นักการเมืองคนสำคัญผู้ใกล้ชิดของตน คือ นายอันวาร์ อิบราฮิม รองนายกรัฐมนตรีและ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังของมาเลเซียในขณะนั้นด้วยข้อหาทุจริตในหน้าที่ ซึ่งนับว่า เหตุการณ์ครั้งนี้เป็นปรากฏการณ์สำคัญอีกครั้งหนึ่งเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายความมั่นคง ภายในที่เกิดขึ้นในมาเลเซีย โดยเฉพาะเมื่อการจับกุมและคุมขังครั้งนี้เกิดขึ้นกับผู้บริหารระดับสูง ในรัฐบาลมาเลเซียเอง

กรณีที่รัฐบาลมาเลเซียใช้อำนาจกฎหมายความมั่นคงภายในจับกุมและคุมขังนายอันวาร์ อิบราฮิม มีจุดเริ่มต้นในช่วงกลางปี ค.ศ.1997 เมื่อวิกฤติเศรษฐกิจ "ต้มยำกุ้ง" ที่เริ่มต้นขึ้นใน ประเทศไทยได้ขยายตัวลุกลามไปยังประเทศต่างๆ ทั่วโลกโดยเฉพาะประเทศต่างๆ ในเอเชีย ในกรณีนี้มาเลเซียเป็นอีกประเทศหนึ่งที่ได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงจากเหตุการณ์ดังกล่าว เนื่องจากที่ผ่านมารัฐบาลมาเลเซียได้กู้ยืมเงินจากต่างประเทศมาใช้ลงทุนเป็นจำนวนมาก และหลายโครงการมีการใช้จ่ายเงินมากเกินความจำเป็น นอกจากนี้ยังมีปัญหาเรื่องการขาดดุล บัญชีเดินสะพัดนับตั้งแต่ปีค.ศ.1994 เป็นต้นมา รวมทั้งการขาดทุนการค้าเงินตราต่างประเทศที่ ต่อเนื่องตั้งแต่ปี ค.ศ.1992 ถึง ปี ค.ศ.1995 ซึ่งสถานการณ์เหล่านี้ทำให้สถานะทางการเงินของ มาเลเซียในเวลานั้นไม่มั่นคงนัก¹⁹⁸ ลักษณะดังกล่าวทำให้ค่าเงินริงกิตของมาเลเซียตกต่ำลง อย่างรุนแรงและรวดเร็วจากเดิมที่เงิน 2.5 ริงกิตมีมูลค่าเท่ากับ 1 ดอลลาร์สหรัฐฯ ได้ลดค่าลงเป็น 4.5 ริงกิตเท่ากับ 1 ดอลลาร์สหรัฐฯ¹⁹⁹ ท่ามกลางปัญหาเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นนั้น นายกรัฐมนตรี มหาเธร์ โมฮัมหมัด ได้อธิบายว่าวิกฤติเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในครั้งนั้นเป็นผลมาจากการกระทำของ

¹⁹⁸ชปา จิตต์ประทุม, "วิกฤตการณ์มาเลเซีย: พัฒนาการและความเป็นมา," ใน อุกฤษฏ์ บัทมันนัท และชปา จิตต์ประทุม (บรรณาธิการ), *วิกฤตการณ์มาเลเซีย เศรษฐกิจ การเมือง-วัฒนธรรม* (กรุงเทพฯ : สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542), หน้า 2-3.

¹⁹⁹In Won Hwang, *Personalize the Politics: Malaysia State under Mahathir* (Singapore : Institute of Southeast Asia Studies, 2003), p. 280.

บรรดานักเก็งกำไรนานาชาติโดยเฉพาะนายจอร์จ โซรอส นักค้าเงินคนสำคัญที่เข้ามาโจมตีค่าเงินริงกิตของมาเลเซีย²⁰⁰

ปัญหาทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในมาเลเซียได้ก่อให้เกิดข้อขัดแย้งระหว่างกลุ่มผู้นำทางการเมืองฝ่ายรัฐบาล โดยเฉพาะความขัดแย้งทางความคิดระหว่างนายกรัฐมนตรีมหาเธร์ โมฮัมหมัดกับนายอันวาร์ อิบราฮิม รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง โดยนายกรัฐมนตรี มหาเธร์ โมฮัมหมัด ยืนยันว่าวิกฤติเศรษฐกิจดังกล่าวสามารถแก้ไขได้เองโดยมาตรการของรัฐบาลมาเลเซีย เช่น การลงทุนในโครงการขนาดใหญ่และการจ้างงานภายในประเทศเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ โดยไม่จำเป็นต้องขอรับความช่วยเหลือจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund : IMF)²⁰¹ ขณะที่นายอันวาร์ อิบราฮิม เสนอว่าควรกู้ยืมเงินจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศมาใช้เพื่อแก้ไขปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในมาเลเซีย ความแตกต่างของแนวคิดดังกล่าวก่อให้เกิดความขัดแย้งระหว่างทั้งสองอย่างรุนแรง ความขัดแย้งครั้งนี้ทำให้นายกรัฐมนตรีมหาเธร์ โมฮัมหมัด มองว่านายอันวาร์ อิบราฮิมมีท่าทีโอนอ่อนผ่อนตามแนวทางของมหาอำนาจชาติตะวันตกซึ่งมีบทบาทควบคุมระบบและแทรกแซงระบบเศรษฐกิจโลก ในที่สุดนายกรัฐมนตรีมหาเธร์ โมฮัมหมัด จึงมีคำสั่งปลดนายอันวาร์ อิบราฮิม ออกจากทุกตำแหน่งในรัฐบาล และในวันที่ 20 กันยายน ค.ศ. 1998 นายกรัฐมนตรีมหาเธร์ โมฮัมหมัด ในฐานะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้ใช้อำนาจกฎหมายความมั่นคงภายในควบคุมตัวนายอันวาร์ อิบราฮิม และตั้งข้อหานายอันวาร์ อิบราฮิม ว่าทุจริตในหน้าที่และประพฤติผิดทางเพศด้วยการมีพฤติกรรมรักร่วมเพศ ทั้งนี้รัฐบาลมาเลเซียยังตั้งข้อกล่าวหาแก่นายอันวาร์ อิบราฮิม เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ จนกระทั่งเมื่อถึงเดือนพฤศจิกายน ค.ศ. 2008 พบว่ามีข้อกล่าวหาต่อนายอันวาร์ อิบราฮิม รวมทั้งหมดถึง 10 เรื่อง²⁰²

การที่นายกรัฐมนตรีมหาเธร์ โมฮัมหมัดใช้อำนาจกฎหมายความมั่นคงภายในควบคุมตัวนายอันวาร์ อิบราฮิม มีส่วนกระตุ้นให้เกิดเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องสืบต่อมาอีกหลายครั้ง เช่น เหตุการณ์ในปี ค.ศ. 2001 ที่รัฐบาลมาเลเซียใช้อำนาจกฎหมายฉบับนี้จับกุมและคุมขัง

²⁰⁰จรัญ มะลูลีม, "จุดยืนของมาเลเซียในสายของของมหาเธร์," ใน *วารสารสังคมศาสตร์* (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543), หน้า 109-110.

²⁰¹ตีรณ พงศ์เมฆพัฒน์, "ข้อสังเกตเกี่ยวกับทางออกของนโยบายเศรษฐกิจมาเลเซีย" ใน *อุกฤษฏ์ ปัทมพันธ์ และชปา จิตต์ประทุม (บรรณาธิการ), วิกฤตการณ์มาเลเซีย: เศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรม* (กรุงเทพฯ : สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542), หน้า 26.

²⁰²ชัยโชค จุลศิริวงศ์, "รัฐกับ "การทุจริต" ในมาเลเซีย," *อุกฤษฏ์ ปัทมพันธ์ และชปา จิตต์ประทุม (บรรณาธิการ), วิกฤตการณ์มาเลเซีย: เศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรม* (กรุงเทพฯ : สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542), หน้า 47.

ชายชาวมาเลเซีย 6 คน ซึ่งเป็นสมาชิกพรรคยุติธรรมแห่งชาติหรือพรรคเคอดิลัน (National Justice Party / Keadilan) ที่นางวัน อาซิชะห์ (Wan Azizah) ภรรยาของนายอันวาร์ อิบราฮิม เป็นผู้ก่อตั้งขึ้น โดยที่การจับกุมดังกล่าวเกิดขึ้นหลังจากคนเหล่านี้พยายามชุมนุมเรียกร้องให้รัฐบาลมาเลเซียปล่อยตัวนายอันวาร์ อิบราฮิม นอกจากนี้ในเดือนเมษายนปีเดียวกันนั้นยังมีการจับกุมนักเคลื่อนไหวทางการเมืองและสังคมอีก 4 คน ซึ่งร่วมเคลื่อนไหวเพื่อให้รัฐบาลมาเลเซียปล่อยตัวนายอันวาร์ อิบราฮิม และเสนอข้อเรียกร้องเพิ่มเติมให้รัฐบาลมาเลเซียยกเลิกการบังคับใช้กฎหมายความมั่นคงภายใน โดยในบรรดาผู้ต้องโทษครั้งนี้มีสมาชิกขององค์กร SUARAM รวมอยู่ด้วย 1 คน คือ บารุคุดดิน อิสมาอิล (Baharuddin Ismail)²⁰³ ซึ่งทางการมาเลเซียสั่งคุมขังเขาไว้ถึง 2 เดือนก่อนที่จะปล่อยตัวในวันที่ 5 มิถุนายน ค.ศ. 2001²⁰⁴

การจับกุมและคุมขังอดีตรองนายกรัฐมนตรีอันวาร์ อิบราฮิม เป็นคดีสำคัญที่สะท้อนให้เห็นว่าแม้กระทั่งอดีตผู้บริหารระดับสูงของรัฐบาลซึ่งมิได้เป็นภัยคุกคามของประเทศก็อาจได้รับผลกระทบจากกฎหมายคงภายในเช่นกัน หากบุคคลนั้นทำทนายต่อทัศนคติหรือนโยบายของรัฐบาล โดยเฉพาะรัฐบาลมาเลเซียภายใต้การนำของนายกรัฐมนตรีมหาเธร์ โมฮัมหมัด อย่างไรก็ตามกรณีของนายอันวาร์ อิบราฮิม นั้นส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อการเมืองมาเลเซียและการเคลื่อนไหวทางการเมืองขององค์กร SUARAM ในเวลาดังกล่าว ซึ่งจะอภิปรายในประเด็นดังกล่าวต่อไปข้างหน้า

การก่อการร้ายในบริบทโลกและนัยยะต่อการเมืองมาเลเซีย

ในช่วงต้นทศวรรษ 2000 มีสถานการณ์สำคัญที่ทำให้รัฐบาลมาเลเซียต้องบังคับใช้กฎหมายความมั่นคงภายในเป็นการใหญ่อีกครั้งหนึ่ง คือ สถานการณ์การก่อการร้ายและแนวคิดเรื่องการต่อต้านการก่อการร้ายที่เริ่มต้นและแพร่หลายขึ้นหลังจากเหตุการณ์วินาศกรรมตึกเวิลด์เทรด เซ็นเตอร์ ในสหรัฐอเมริกาเมื่อวันที่ 11 กันยายน ปี ค.ศ. 2001 ซึ่งเหตุการณ์ครั้งนั้นทำให้บรรดาผู้รักสันติภาพจากทั่วโลกพากันประณามผู้ที่ลงมือในเหตุการณ์ดังกล่าว และจากสถานการณ์ดังกล่าวทำให้นายแพทย์มหาเธร์ โมฮัมหมัด นายกรัฐมนตรีมาเลเซียได้ร่วมประณามเหตุการณ์วินาศกรรมดังกล่าวอย่างรุนแรง และแถลงว่ารัฐบาลภายใต้การนำของเขาพร้อมให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่กับนานาประเทศเพื่อสกัดกั้นการก่อการร้ายข้ามชาติ²⁰⁵

²⁰³ SUARAM, *Malaysia: Human Rights Report 2001 : Civil and Political Rights*, p. 21.

²⁰⁴ "Police release Suaram activist arrested in April", *New Straits Times*, 6 June 2001, p.2.

²⁰⁵ ชัยโชค จุลศิริวงศ์, "ผู้นำมาเลเซีย" ใน สีดา สอนศรี (บรรณาธิการ), *ผู้นำในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้* (กรุงเทพฯ : โครงการวิชาโทเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2548), หน้า 406 -407.

เหตุการณ์วินาศกรรมดังกล่าวมีผลทำให้ชาติต่างๆในโลกต้องปรับเปลี่ยนนโยบายและท่าทีเรื่องการก่อการร้ายเป็นการใหญ่ เริ่มต้นจากสหรัฐอเมริกาหาอำนาจผู้ได้รับผลกระทบโดยตรงจากเหตุการณ์ดังกล่าวที่ปรับเปลี่ยนนโยบายดังกล่าวอย่างรวดเร็วและส่งผลกระทบต่อสถานการณ์ด้านความมั่นคงทั่วโลก โดยประธานาธิบดี จอร์จ ดับเบิลยู. บุช ได้ประกาศยุทธศาสตร์การต่อต้านการก่อการร้าย และประกาศทำสงครามกับขบวนการก่อการร้ายโดยมีเป้าหมายสำคัญ คือ ปร่าบปร่ามขบวนการ อัล เคดา (Al-Qaeda) ซึ่งประกาศตนว่าเป็นผู้ก่อวินาศกรรมในสหรัฐอเมริกา นอกจากนั้นรัฐบาลสหรัฐยังแสดงท่าทีอันชัดเจนว่าต้องการจัดการกับองค์กรหรือขบวนการต่างๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับเครือข่ายของขบวนการอัล เคดา จากแนวคิดอันแข็งกร้าวข้างต้นทำให้รัฐบาลสหรัฐส่งทหารและเจ้าหน้าที่ด้านความมั่นคงออกไปปฏิบัติการในหลายพื้นที่ทั่วโลก เช่น อัฟกานิสถาน อิรัก รวมทั้งในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ซึ่งหน่วยงานด้านความมั่นคงของสหรัฐรายงานว่ามีแนวร่วมของขบวนการอัล - เคดา เข้ามาแฝงตัวอยู่ในองค์กรทางศาสนา เช่น กลุ่มเจมาห์ อิสลามิยะห์ (Jamaah Islamiyah : JI) ในประเทศอินโดนีเซีย

อย่างไรก็ตามมีผู้ตั้งข้อสงสัยเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลสหรัฐเรื่องการปร่าบปร่ามขบวนการก่อการร้ายนั้นแสดงให้เห็นถึง "อคติ" ของรัฐบาลสหรัฐที่มีต่อชาวมุสลิม เพราะบรรดาองค์กรที่รัฐบาลสหรัฐ "ประทับตรา" ว่าเป็นขบวนการก่อการร้ายมักเป็นองค์กรของชาวมุสลิม และรัฐบาลสหรัฐมักแสดงออกว่าประเทศมุสลิมหลายประเทศให้ความช่วยเหลือด้านที่พักพิงแก่ขบวนการก่อการร้าย²⁰⁶ ทั้งนี้เพียงไม่นานนักทัศนคติในแง่ลบของรัฐบาลและสื่อมวลชนกระแสหลักของสหรัฐที่พยายามพยายามเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่าง "ผู้ก่อการร้าย" กับ "มุสลิม" ก็ทำให้ชาวมุสลิมจำนวนมากจากทั่วโลกเริ่มไม่พอใจและดำเนินการเคลื่อนไหวเพื่อต่อต้านนโยบายดังกล่าวของสหรัฐอเมริกา

ท่ามกลางบรรยากาศความขัดแย้งระหว่างรัฐบาลสหรัฐกับชาวมุสลิมทั่วโลก ท่าทีของรัฐบาลมาเลเซียโดยเฉพาะตัวนายกรัฐมนตรีมหาเธร์ โมฮัมหมัดนับเป็นปรากฏการณ์ที่สนใจและชวนให้ตั้งคำถามว่าแท้จริงแล้วมหาเธร์ โมฮัมหมัดมีทัศนคติอย่างไรต่อสถานการณ์ดังกล่าว กล่าวคือในขณะที่เขาแสดงท่าทีวิพากษ์วิจารณ์การก่อการร้ายดังกล่าวอย่างรุนแรง แต่เขาก็ไม่ยอมรับนโยบายของรัฐบาลสหรัฐเรื่องการกวาดล้างการก่อการร้าย และในขณะที่เขาวิจารณ์สื่อมวลชนตะวันตกอย่างรุนแรงในเรื่องที่สื่อมวลชนเหล่านี้วิจารณ์ชาวมุสลิมว่าเกี่ยวข้องกับ

²⁰⁶ Kumar Ramakrisna, "The Southeast Asian Approach" to Counter – Terrorism Learning from Indonesia and Malaysia," in *Journal of conflict Studies*, Vol.25 No1.' (2005) ทั้งนี้ผู้สนใจสามารถเข้าถึงฉบับเผยแพร่ในระบบอินเทอร์เน็ตที่ <http://etc.unb.ca/ojs/index.php/JCS/article/view/Article/189/333> สืบค้นเมื่อ 22 สิงหาคม พ.ศ. 2553.

การก่อการร้าย แต่อีกด้านหนึ่งตัวเขาเองกลับใช้อำนาจกฎหมายความมั่นคงภายในเข้าจับกุมชาวมุสลิมจำนวนมากที่ทำกิจกรรมทางการเมืองร่วมกับกลุ่มองค์กรทางศาสนาโดยตั้งข้อกล่าวหาว่าคนเหล่านี้เกี่ยวข้องกับก่อการร้าย ซึ่งปรากฏการณ์เหล่านี้เกิดขึ้นบ่อยครั้งในช่วงท้ายๆที่เขาดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี

ตัวอย่างสำคัญประการแรกที่สะท้อนให้เห็นท่าทีอันย้อนแย้งของนายกรัฐมนตรีมหาเธร์ โมฮัมหมัดในเรื่องการก่อการร้ายเกิดขึ้นไม่นานหลังจากรัฐบาลสหรัฐอเมริกาส่งกำลังทหารเข้าปฏิบัติการในประเทศอัฟกานิสถานเพื่อค้นหาโอซามา บินลาเดน (Osama bin Laden) ผู้นำขบวนการอัล เคดา ทั้งนี้นโยบายดังกล่าวของรัฐบาลสหรัฐฯสร้างความไม่พอใจให้แก่ชาวมุสลิมทั่วโลก โดยในมาเลเซียนั้นพรรค PAS ซึ่งมีอุดมการณ์ทางการเมืองเชื่อมโยงกับหลักศาสนาอิสลามได้จัดชุมนุมคัดค้านนโยบายของรัฐบาลสหรัฐฯ โดยเชื้อเชิญชาวมาเลเซียผู้คัดค้านสงครามให้มาชุมนุมร่วมกันบริเวณหน้าสถานทูตสหรัฐฯ ในกัวลาลัมเปอร์เพื่อแสดงท่าทีต่อต้านสงครามและประณามรัฐบาลสหรัฐฯที่ส่งกองกำลังเข้าคุกคามประเทศมุสลิม อย่างไรก็ตามรัฐบาลมาเลเซียมิได้สนับสนุนการชุมนุมครั้งนี้และกล่าวหาว่าการชุมนุมดังกล่าวสร้างความวุ่นวายขึ้นในเขตเมืองหลวงของมาเลเซีย ต่อมารัฐบาลมาเลเซียได้ส่งกองกำลังเข้าสลายการชุมนุมครั้งนั้นโดยยิงกระสุนยางและใช้รถดับเพลิงฉีดน้ำใส่ผู้ชุมนุมเหล่านั้น²⁰⁷ การกระทำดังกล่าวของรัฐบาลมาเลเซียสร้างความไม่พอใจให้แก่ชาวมุสลิมจำนวนมากไม่น้อย ดังนั้นเพียงไม่นานหลังจากการสลายการชุมนุมดังกล่าว นายกรัฐมนตรีมหาเธร์ โมฮัมหมัดและนายอับดุลเลาะห์ อาหมัด บาดาวี รองนายกรัฐมนตรีในขณะนั้นจึงต้องปรับเปลี่ยนท่าทีโดยริเริ่มจัดการชุมนุมชาวมุสลิมเพื่อต่อต้านสงครามขึ้นเช่นกัน โดยที่การชุมนุมครั้งนั้นมีประชาชนเข้าร่วมประมาณ 2 แสนคนและยังจัดการให้ชาวมุสลิมอีกกว่า 2 ล้าน 5 แสนลงชื่อร่วมกันเพื่อแสดงจุดยืนต่อต้านสงคราม²⁰⁸ ซึ่งเหตุการณ์ดังกล่าวชวนให้ตั้งข้อสังเกตว่านายกรัฐมนตรีมหาเธร์ โมฮัมหมัด มีท่าทีที่แท้จริงอย่างไรต่อนโยบายดังกล่าวของรัฐบาลสหรัฐฯ และเพราะเหตุใดรัฐบาลมาเลเซียจึงสลายการชุมนุมที่นำโดยพรรคฝ่ายค้าน แต่แก่นำรัฐบาลมาเลเซียกลับจัดการชุมนุมในประเด็นเดียวกันขึ้นมาแทนที่ในเวลาต่อมาเพียงไม่นานนัก

ท่าทีอันย้อนแย้งของรัฐบาลมาเลเซียในกรณีเกี่ยวกับการชุมนุมคัดค้านสงครามและนโยบายต่างประเทศของรัฐบาลสหรัฐฯดังที่กล่าวไปข้างต้น อาจเกิดขึ้นได้ทั้งจากสาเหตุภายในประเทศและสาเหตุด้านการเมืองระหว่างประเทศ โดยสาเหตุภายในประเทศนั้นอาจเป็นไปได้

²⁰⁷ Michael G. Peletz. "Islam and The Cultural Politics of Legitimacy: Malaysia," in Robert W. Hefner (ed), *The Aftermath of September 11". in Remaking Muslim Politics: Pluralism, Contestation, Democratization* (New Jersey : Princeton University, 2005), p. 240.

²⁰⁸ ชัยโชค จุลศิริวงศ์, "ผู้นำมาเลเซีย," หน้า 407.

ได้ว่ากาที่รัฐบาลมาเลเซียเลือกสลายการชุมนุมครั้งดังกล่าวนั้นเป็นเพราะรัฐบาลมาเลเซียไม่พอใจที่พรรคการเมืองฝ่ายค้านแสดงตนเป็นเจ้าภาพรวบรวมผู้คนจำนวนมากมาชุมนุมร่วมกันเพื่อต่อต้านสงคราม เพราะกิจกรรมเช่นนี้อาจทำให้ชาวมาเลเซียจำนวนมากหันไปชื่นชมภาพลักษณ์ทางการเมืองของพรรคฝ่ายค้าน และความชื่นชมนี้อาจนำไปสู่การสนับสนุนทางการเมืองต่อพรรคฝ่ายค้านต่อไปในอนาคต ดังนั้นรัฐบาลมาเลเซียจึงจำเป็นต้องช่วงชิงบทบาทการเป็นผู้นำต่อต้านสงครามคืนกลับมา ซึ่งจะมีผลต่อภาพลักษณ์ผู้นำทางการเมืองของพรรครัฐบาลต่อไป ส่วนสาเหตุจากสถานการณ์ระหว่างประเทศที่สำคัญในขณะนั้นคือการที่ทั่วโลกตกอยู่ในบรรยากาศของความไม่ไว้เนื้อเชื่อใจกันระหว่างมหาอำนาจชาติตะวันตกกับชาติมุสลิม อันเนื่องมาจากการก่อวินาศกรรมในสหรัฐฯและนโยบายของสหรัฐฯที่เข้าไปทำสงครามในประเทศมุสลิม ดังนั้นรัฐบาลมาเลเซียซึ่งแม้จะมีประชากรส่วนใหญ่เป็นชาวมลายูมุสลิม แต่ขณะเดียวกันมาเลเซียก็ยังจำเป็นต้องพึ่งพาการลงทุนจำนวนมากจากต่างชาติ สถานะดังกล่าวจึงอาจทำให้รัฐบาลมาเลเซียจำเป็นต้องรักษาสถานะความน่าเชื่อถือและรักษาความสัมพันธ์อันดีทั้งกับฝั่งมหาอำนาจชาติตะวันตกและฝั่งชาติมุสลิม ซึ่งลักษณะดังกล่าวดูสอดคล้องกับท่าทีของนายกรัฐมนตรีมหาเธร์ โมฮัมหมัดและรัฐบาลมาเลเซียที่แสดงออกต่อประเด็นดังกล่าวในช่วงเวลานั้นเช่นกัน

อย่างไรก็ตามเนื่องจากปัจจัยที่สำคัญยิ่งต่อบริบทของโลกในเวลาดังกล่าวคือสถานการณ์ที่รัฐบาลสหรัฐฯต้องการ “ไล่ล่า” เครือข่ายขบวนการก่อการร้ายในพื้นที่ต่างๆ ทั่วโลก ทำให้รัฐบาลสหรัฐฯต้องการแสวงหาชาติพันธมิตรที่พร้อมเข้าร่วมในกระบวนการตามล่าขบวนการก่อการร้ายในพื้นที่ต่างๆ ของโลก²⁰⁹ ในการนี้มาเลเซียเป็นหนึ่งในเป้าหมายสำคัญที่รัฐบาลสหรัฐฯต้องการสร้างสัมพันธ์ไมตรีเพื่อภารกิจดังกล่าว ดังเห็นได้ว่าในปี ค.ศ. 2002 รัฐบาลสหรัฐฯได้เชิญให้นายแพทย์มหาเธร์ โมฮัมหมัด เดินทางไปเยือนสหรัฐฯอย่างเป็นทางการถึง 2 ครั้ง การเดินทางดังกล่าวน่าสนใจในแง่ที่นายแพทย์มหาเธร์ โมฮัมหมัด เป็นผู้นำประเทศที่มีประชากรส่วนใหญ่เป็นชาวมุสลิม และที่ผ่านมาเขาเคยวิพากษ์วิจารณ์ท่าทีของรัฐบาลสหรัฐฯและชาติมหาอำนาจตะวันตกมาอย่างต่อเนื่อง การเดินทางไปสหรัฐฯทั้งสองครั้งนี้ทำให้นายแพทย์มหาเธร์ โมฮัมหมัดมีโอกาสแสดงทัศนะเรื่องการก่อการร้ายหลายครั้ง ซึ่งน่าสนใจว่าการแสดงทัศนะแต่ละครั้งมีแง่มุมและประเด็นที่แตกต่างกันไป เช่น การเดินทางเยือนสหรัฐฯครั้งแรกของปี ค.ศ. 2002 ในช่วงต้นเดือนกุมภาพันธ์ นายกรัฐมนตรีมหาเธร์ โมฮัมหมัด มีโอกาสดกล่าวสุนทรพจน์ในงานเลี้ยงอาหารค่ำที่จัดขึ้นโดย Asia Society Dinner ซึ่งในวาระนั้นเขาได้กล่าววิจารณ์ทัศนะของชาวตะวันตกที่มีต่อชาติมุสลิมว่า

²⁰⁹ อุกฤษณ์ ปัทมานันท์, “กระบวนการไล่ล่าบิรวาร,” ใน *มติชนสุดสัปดาห์* วันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2548 ปีที่ 25 ฉบับที่ 1928, หน้า 16.

"...ข้าพเจ้ายืนยันว่าการก่อการร้ายมิใช่เรื่องของชาวมุสลิม แต่อาจมีมุสลิมบางส่วนที่เป็นส่วนหนึ่งของขบวนการก่อการร้าย อย่างไรก็ตามพวกเขามีได้เป็นผู้ก่อการร้ายเพราะปัจจัยทางศาสนาอย่างแน่นอน เพราะศาสนาอิสลามเป็นศาสนาแห่งสันติ การที่พวกเขาเลือกใช้วิธีที่รุนแรงในการเคลื่อนไหวนั้น อาจเป็นเพราะเขาถูกคุกคามหรือไม่ได้รับความยุติธรรม ซึ่งลักษณะเช่นนี้ไม่ต่างจากที่คนเชื้อชาติหรือศาสนาอื่นๆ เคยกระทำมา ดังตัวอย่างเช่นชาวจีนที่เคยลุกฮือขึ้นต่อต้านรัฐบาลมาเลเซียในอดีต หรือในพื้นที่อื่นๆ ของโลกที่มีกลุ่มก่อความรุนแรงซึ่งนับถือศาสนาคริสต์ออร์ทอดอกซ์ เช่น กรณีชาวเซอร์เบียที่ก่อความรุนแรงในบอสเนีย เฮอเซโกวีนา ดังนั้นจึงไม่ควรนิยามผู้ก่อการร้ายโดยอิงกับหลักศาสนาที่พวกเขาเลื่อมใสศรัทธา..."²¹⁰

อย่างไรก็ตามเมื่อนายกรัฐมนตรีมหาเธร์ โมฮัมหมัด เดินทางไปเยือนสหรัฐอเมริกาอีกครั้งหนึ่งในช่วงเดือนพฤษภาคมปีเดียวกัน และมีโอกาสเข้าพบปะหารืออย่างใกล้ชิดกับประธานาธิบดีจอร์จ ดับเบิลยู. บุช ณ ทำเนียบขาว ในครั้งนี้นายกรัฐมนตรีมหาเธร์ โมฮัมหมัด กลับร่วมลงนามกับรัฐบาลสหรัฐฯ ในสนธิสัญญาต่อต้านการก่อการร้ายแต่โดยดี ทั้งยังเชิญให้พลเอกคอลิน พาวเวลล์ (Colin Powell) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของสหรัฐฯ เดินทางเยือนมาเลเซียในช่วงเดือนกรกฎาคมปีเดียวกัน ซึ่งต่อมาพลเอกคอลิน พาวเวลล์ ได้เดินทางมาเยือนมาเลเซียตามคำเชิญดังกล่าว และได้ออกแถลงการณ์ในขณะที่เยือนมาเลเซีย โดยมีประเด็นหนึ่งที่น่าสนใจอย่างยิ่ง คือ

---

²¹⁰ Hashim Makaruddin. (editor). "Islam, Terrorism and Malaysia's response" in *Terrorism and the Real Issues : Selected Speeches of Dr. Mahathir Mohamad Prime Minister of Malaysia* (Putrajaya : Pelandak Publication (m) Sdn Bhd, 2003), pp.42-43. และสามารถดูรายละเอียดฉบับออนไลน์ได้ใน <http://asiasociety.org/policy-politics/governance/islamterrorism-and-malaysia> สืบค้นเมื่อ 20 กรกฎาคม 2553

“...สหรัฐอเมริกาและมาเลเซียกำลังวางแผนที่จะมีภารกิจร่วมกัน ในการก่อตั้งศูนย์ฝึกฝนการต่อต้านการก่อการร้ายเพื่อรักษาความมั่นคงใน เอเชียตะวันออกเฉียงใต้...”²¹¹

ท่าทีของนายกรัฐมนตรีมหาเธร์ โมฮัมหมัด ในด้านการร่วมมือกับสหรัฐฯในเรื่อง การต่อต้านการก่อการร้ายนำมาสู่แรงต่อต้านจากฝ่ายค้านของมาเลเซียที่เห็นว่าไม่ควรดึงเอา มหาอำนาจซึ่งเป็นคู่ขัดแย้งในปัญหาการก่อการร้ายในขณะนั้นเข้ามาในประเทศ โดยเฉพาะการที่ มหาอำนาจนั้นเข้าไปทำสงครามในหลายประเทศที่มีประชากรส่วนใหญ่เป็นชาวมุสลิม อย่างไรก็ตามเสียงเรียกร้องของฝ่ายค้านแทบไม่มีประสิทธิภาพมากนักเพราะบรรดาแกนนำและสมาชิก พรรครัฐบาลมาเลเซียต่างพากันสนับสนุนท่าทีดังกล่าวของนายกรัฐมนตรีมหาเธร์ โมฮัมหมัด เป็นอย่างดี แม้กระทั่งนายอับดุลเลาะห์ บาตาวี รองนายกรัฐมนตรีมาเลเซียในขณะนั้นซึ่งที่ผ่านมา เคยวิพากษ์วิจารณ์บทบาทรัฐบาลสหรัฐฯอย่างรุนแรงมาหลายครั้งหลายคราอย่างหันกลับมาขานรับ ท่าทีดังกล่าวของรัฐบาลสหรัฐฯเป็นอย่างดี²¹²

อย่างไรก็ตามเป็นที่น่าสังเกตว่าภายใต้บรรยากาศที่โลกกำลังเผชิญหน้ากับสถานการณ์ การก่อการร้ายนี้เอง ทำให้บรรดาผู้นำรัฐบาลมาเลเซียในขณะนั้นยังมีความมั่นใจต่อการดำรงอยู่ ของกฎหมายความมั่นคงภายในมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการสร้างความปลอดภัยว่าจำเป็นต้องมี กฎหมายฉบับนี้เพื่อต่อต้านการก่อการร้าย เช่น รองนายกรัฐมนตรีอับดุลเลาะห์ อาหมัด บาตาวี ที่กล่าวสนับสนุนการดำรงอยู่ของกฎหมายฉบับนี้ในสังคมมาเลเซียไว้เมื่อวันที่ 15 กันยายน ค.ศ. 2001 ว่า

²¹¹ Carolina Lopez C., “Globalisation, state and g/local human rights actors: contestation between institutions and civil society,” in Edmun Terrence Gomez (ed), *Politics in Malaysia: The malay Dilemma* (New York : Routledge, 2007), pp.66.

²¹² ดูข้อถกเถียงระหว่างรัฐบาลกับฝ่ายค้านของมาเลเซียในประเด็นนี้ใน “Opposition shoots down ‘anti-terror’ centre in KL” ใน <http://update4.malaysiakini.com/news/13492> และ “Anti-terror centre: Assurances appear to be credible” ใน <http://www.malaysiakini.com/opinions/21920> สืบค้นเมื่อ 18 กรกฎาคม พ.ศ. 2553

“...กฎหมายความมั่นคงภายในของเรา ซึ่งมีหลายชาติวิจารณ์ว่าเป็นกฎหมายที่ขัดแย้งกับหลักสิทธิมนุษยชนนั้น แท้ที่จริงแล้วกลับเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยต่อต้านการก่อการร้าย...”²¹³

ส่วนนายกรัฐมนตรีมหาเธร์ โมฮัมหมัด ซึ่งที่ผ่านมาได้ตอบโต้ชาติตะวันตกในประเด็นนี้มาหลายครั้ง ก็ถึงขั้นประกาศอย่างภาคภูมิใจว่า

“...ก่อนหน้าเหตุการณ์นี้ (เหตุการณ์ก่อวินาศกรรมในสหรัฐฯ – ผู้วิจัย) บรรดาประเทศต่างๆเคยโจมตีมาเลเซียว่ากฎหมายความมั่นคงภายในเป็นเครื่องมือละเมิดสิทธิมนุษยชน แต่มาบัดนี้ประเทศเหล่านั้นกลับต้องมาขอเรียนรู้จากประเทศมาเลเซียในเรื่องการจัดทำกฎหมายความมั่นคงภายในเพื่อปกป้องประเทศของตนให้พ้นจากการก่อการร้าย... เหตุผลสำคัญที่รัฐบาลมาเลเซียไม่เคยยกเลิกกฎหมายความมั่นคงภายในเป็นเพราะกฎหมายฉบับนี้มีประสิทธิภาพอย่างยิ่งในการจัดการกับขบวนการก่อการร้ายนั่นเอง...”²¹⁴

อย่างไรก็ตามหลังจากรัฐบาลมาเลเซียลงนามเป็นพันธมิตรกับสหรัฐฯเพียงไม่นานก็เกิดเหตุการณ์การก่อการร้ายครั้งสำคัญในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ขึ้น นั่นคือเหตุการณ์การวางระเบิดที่เกาะบาหลีเมื่อ 12 ตุลาคมปี ค.ศ. 2002 ซึ่งทำให้มีผู้เสียชีวิตนับร้อยคน จากเหตุการณ์นี้มีหน่วยงานความมั่นคงจากหลายประเทศวิเคราะห์ว่าผู้ก่อการดังกล่าวคือ สมาชิกหัวรุนแรงของกลุ่ม JI ภายใต้สถานการณ์เช่นนี้นายแพทย์มหาเธร์ โมฮัมหมัด ซึ่งในอดีตเคยวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาลสหรัฐฯว่ามีท่าทีเป็นลบต่อองค์กรมุสลิม แต่หลังจากเหตุการณ์ดังกล่าวเขากลับแสดงท่าทีเป็นลบต่อบางขบวนการและองค์กรทางศาสนาของชาวมุสลิมในภูมิภาคแห่งนี้ ซึ่งน่าประหลาดใจที่ทัศนะดังกล่าวสอดคล้องกับท่าทีของมหาอำนาจชาติตะวันตกเป็นอย่างดี ยิ่งกว่านั้นต่อมาเขายังบังคับใช้กฎหมายความมั่นคงภายในเข้าจับกุมชาวมุสลิมจำนวนมาก โดยตั้งข้อหาว่าชาวมุสลิมเหล่านั้นพันพัวพันในกิจกรรมและองค์กรก่อการร้าย ดังปรากฏในรายงานสิทธิมนุษยชนประจำปี ค.ศ. 2002 ขององค์กร SUARAM ที่ระบุว่าในปีนั้น

²¹³ SUARAM. *Malaysia: Human Rights Report Civil and Political Rights 2001*. Petaling Jaya Selangor: SUARAM Komunikasi, 2002. p. 37

²¹⁴ SUARAM. *Malaysia: Human Rights Report Civil and Political Rights 2001*. Petaling Jaya Selangor: SUARAM Komunikasi, 2002. p. 37

รัฐบาลมาเลเซียใช้อำนาจกฎหมายความมั่นคงภายในจับกุมและคุมขังบุคคล ณ ทัศนสถาน กามันติง จำนวนทั้งสิ้น 113 คน โดยตั้งข้อหาผู้ต้องขัง 71 คนในจำนวนนี้ว่ามีความสัมพันธ์ เชื่อมโยงกับขบวนการก่อการร้ายทั้งในและต่างประเทศ และระบุอย่างชัดเจนว่า 52 คนในจำนวน นี้เป็นสมาชิกกลุ่มก่อการร้ายในมาเลเซีย เช่น กลุ่มนักรบแห่งมาเลเซีย (Kumpulan Militan Malaysia / Malaysia Millitant Group : KMM) หรือกลุ่มกลุ่มมุจาฮิดีนแห่งมาเลเซีย Kumplulan Mujahiddin Malaysia / Malaysia Mujahiddin Group เป็นต้น²¹⁵ รายงานดังกล่าวระบุว่าบรรดา ผู้ต้องขังเหล่านี้มาจากหลากหลายสาขาอาชีพ ตั้งแต่ครูสอนศาสนา นักวิชาการ นักธุรกิจ วิศวกร คนขับรถแท็กซี่ พ่อค้าขายไอศกรีม ฯลฯ ทั้งนี้มีตัวเลขที่น่าสนใจ คือ เมื่อสิ้นปีดังกล่าวรัฐบาล มาเลเซียยอมปล่อยตัวผู้ต้องขังเพียง 3 คนเท่านั้นจากจำนวนผู้ต้องขังทั้งหมดกว่าร้อยรายที่กล่าว ไปข้างต้น²¹⁶ และยิ่งกว่านั้นคือปรากฏว่ายังมีอีกหลายคนในกลุ่มผู้ต้องขังเหล่านี้ที่ต้องโทษคุมขัง มาจนกระทั่งปัจจุบัน เช่น อับดุลเลาะห์ ดาอูด (Abdullah Daud) มัต ซาห์ มอดห์ ซาทเรย์ (Mat Sah Mohd Satray) ชามซุดดิน สุไลมาน (Shamsuddin Sulaiman) ซึ่งต้องโทษมาตั้งแต่ปี ค.ศ. 2002 มอดห์ ไคเดอ์ บิน คาดรัม (Mohd Khider bin Kadram) ซุฟิอัน บิน ซาลิ (Sufian bin Sali) ฮาซิม บิน ซาลิห์ (Hasim bin Salih) ซึ่งต้องโทษมาตั้งแต่ปี ค.ศ.2004 ทั้งนี้ทางการมาเลเซียต่อ อายุการคุมขังคนเหล่านี้คร่าวๆ 2 ปีมาแล้วหลายครั้ง และยังระบุว่าต้องคุมตัวผู้ต้องขังเหล่านี้ไป จนกว่าจะครบกำหนดในปี ค.ศ. 2010²¹⁷

หลังจากปี ค.ศ. 2002 เป็นต้นมา รัฐบาลมาเลเซียยังคงใช้อำนาจกฎหมายความมั่นคง ภายในเข้าจับกุมบุคคลจำนวนมากที่ต้องสงสัยว่าเป็นสมาชิกขบวนการก่อการร้ายอย่างต่อเนื่อง สถานการณ์ดังกล่าวทำให้องค์กรที่ดูแลปัญหาสิทธิมนุษยชนในระดับสากลเช่น Human Rights Watch ตั้งข้อสังเกตว่ามีหลายกรณีที่มีการจับกุมและคุมขังเหล่านั้นเกิดขึ้นโดยไม่มี การตั้งข้อหาแต่อย่างใด²¹⁸ ต่อมาในปี ค.ศ. 2003 รัฐบาลมาเลเซียใช้อำนาจกฎหมายความมั่นคงภายในจับกุม ผู้ต้องหาทั้งสิ้น 85 คน โดยรัฐบาลมาเลเซียตั้งข้อสงสัยว่าเป็นสมาชิกกลุ่ม JI ถึง 59 คน และเป็น สมาชิกกลุ่ม KMM 18 คน²¹⁹ ซึ่งเหตุการณ์ที่น่าสนใจเกี่ยวกับการจับกุมผู้คนจำนวนมากในปีนั้น คือ การจับกุมสมาชิก 9 คน ของพรรค PAS ซึ่งเป็นพรรคฝ่ายค้านที่สำคัญในมาเลเซีย โดยทางการ มาเลเซียตั้งข้อหาว่าคนเหล่านี้พัวพันกับขบวนการก่อการร้าย ซึ่งน่าสังเกตว่าในจำนวนนี้มี

²¹⁵SUARAM, *Malaysia: Human Rights Report Civil and Political Rights 2002*, p.24, pp.26 – 27.

²¹⁶Ibid, p. 29.

²¹⁷SUARAM, *Malaysia: Human Rights Report Civil and Political Rights 2008*, p. 24-25.

²¹⁸Human Rights Watch, *World Report 2007 Events of 2006*, p. 284.

²¹⁹SUARAM, *Malaysia: Human Rights Report Civil and Political Rights 2003*, p. 30.

นิก อัลดลี (Nik Adli) บุตรชายของ นิก อาซีส นิก มัท (Nik Aziz Nik Mat) ผู้นำทางจิตวิญญาณของพรรค PAS รวมอยู่ด้วย²²⁰ นอกจากนี้ยังรวมถึงเหตุการณ์ที่รัฐบาลมาเลเซียใช้อำนาจกฎหมายความมั่นคงภายในจับกุมและคุมขังนักศึกษาจำนวน 13 คน ซึ่งมีอายุราว 17 - 25 ปี หลังจากที่พวกเขาเดินทางกลับจากประเทศปากีสถาน โดยทางการมาเลเซียระบุว่านักศึกษาเหล่านี้คือผู้นำในอนาคตของขบวนการ JI โดยเฉพาะนายกรัฐมนตรีอับดุลละห์ อาหมัด บาดาวี ที่อธิบายการจับกุมบรรดานักศึกษาในครั้งนี้ว่า

“...พวกคุณต้องเข้าใจว่า พวกเขาเหล่านี้ (นักศึกษา - ผู้วิจัย) อาจเป็นเยาวชนที่ได้รับการฝึกฝนโดยขบวนการ JI มาจากประเทศปากีสถาน และพวกเขาเริ่มมีบทบาทสำคัญในกลุ่ม JI มากขึ้น ดังนั้นเราจึงควรสืบสวนต่อไปว่าพวกเขาเกี่ยวข้องกับใครหรือกิจกรรมอะไรบ้าง...”²²¹

ต่อมาในปี ค.ศ. 2004 รัฐบาลมาเลเซียใช้อำนาจกฎหมายความมั่นคงภายในจับกุมบุคคลเพิ่มเติมอีก 12 คน โดยตั้งข้อหาว่าคนเหล่านี้เกี่ยวข้องกับขบวนการก่อการร้าย โดยเฉพาะการจับกุมชาวอินโดนีเซียจำนวน 6 คน ซึ่งลักลอบเดินทางอย่างผิดกฎหมายผ่านทางรัฐซาบารห์เข้าสู่มาเลเซีย ในกรณีนี้เจ้าหน้าที่ระดับสูงฝ่ายความมั่นคงมาเลเซียระบุว่าคนเหล่านี้เป็นสมาชิกกลุ่มแนวร่วมปลดปล่อยอิสลามแห่งโมโร (Moro Islamic Liberation Front) จากทางตอนใต้ของฟิลิปปินส์ ทั้งนี้ตลอดปี ค.ศ. 2004 รัฐบาลมาเลเซียใช้อำนาจกฎหมายความมั่นคงภายในจับกุมและคุมขังผู้คนที่ทั้งสิ้น 101 คน โดยในจำนวนนี้เป็นบุคคลที่รัฐบาลมาเลเซียตั้งข้อหาว่าเกี่ยวข้องกับขบวนการก่อการร้ายถึง 88 คน โดยแยกเป็นสมาชิกกลุ่ม JI ถึง 75 คน กลุ่ม KMM 12 คน และหัวหน้าในขบวนการค้าอาวุธนิวเคลียร์ 1 คน²²²

จวบจนกลางทศวรรษ 2000 รัฐบาลมาเลเซียยังคงใช้ข้อหาเรื่อง “การก่อการร้าย” เข้าจับกุมผู้คนจำนวนมากอย่างต่อเนื่อง โดยในปี ค.ศ. 2005 รัฐบาลมาเลเซียใช้อำนาจกฎหมายความมั่นคงภายในจับกุม “ผู้ก่อการร้าย” เพิ่มเติมอีก 13 ราย ซึ่งรายที่น่าสนใจ คือ การจับกุมผู้ที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย 1 คน คือ อับ ราห์มาน อาห์มัด (Ab Rahman Ahmad) ซึ่งเป็นที่รู้จักในหลายชื่อ เช่น เดรามาน โกเต๊ะ (Doramae Kuteh) หรือ เจ๊ะ กูแม กูเต๊ะ (Chae Kumae Kuteh) โดยทางการมาเลเซียจับกุมเขาได้ในที่ 5 มกราคม ค.ศ. 2005 ทั้งนี้รัฐบาลมาเลเซียแถลงการณ์ว่าเขามีบทบาทสำคัญในเหตุการณ์การโจมตีและ

²²⁰Ibid, p. 25.

²²¹SUARAM, *Malaysia: Human Rights Report Civil and Political Rights 2003*, p. 32.

²²²SUARAM, *Malaysia: Human Rights Report Civil and Political Rights 2004*, pp. 25 -26.

ปล้นปืนจากค่ายทหารของไทย²²³ (หมายถึงเหตุการณ์โจมตีและปล้นอาวุธปืนจากกองพันพัฒนาที่ 4 ค่ายกรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ จ.นราธิวาส เมื่อต้นเดือนมกราคม ค.ศ. 2003 / พ.ศ. 2547- ผู้วิจัย) และในปีดังกล่าวรัฐบาลมาเลเซียแถลงตัวเลขอย่างเป็นทางการว่ายังคงคุมขังผู้ต้องขังภายใต้กฎหมายความมั่นคงภายในทั้งสิ้น 107 คน ซึ่งในจำนวนนี้มีความผิดฐานเป็นสมาชิกกลุ่ม JI 63 คน เป็นสมาชิกกลุ่ม KMM 6 คน และพัวพันกับการลักลอบค้าอาวุธนิวเคลียร์ 1 คน ส่วนที่เหลือมีความผิดเรื่องการปลอมแปลงเอกสารและความผิดทางด้านธุรกรรมและการเงิน²²⁴

ในปี ค.ศ. 2006 รัฐบาลมาเลเซียใช้อำนาจกฎหมายความมั่นคงภายในจับกุมผู้คนเพิ่มเติมอีก 20 คน แต่ที่น่าสนใจคือในปีนี้ไม่มีการจับกุมสมาชิกกลุ่ม JI และ KMM แม้แต่รายเดียว แต่มีการจับกุมสมาชิกกลุ่ม ดารุล อิสลาม (Darul Islam : DI) ถึง 16 คน โดยรัฐบาลมาเลเซียระบุว่ากลุ่มดังกล่าวเป็นขบวนการติดอาวุธซึ่งมีวัตถุประสงค์คือโค่นล้มรัฐบาลและสถาปนารัฐอิสลามขึ้นในบริเวณพื้นที่ของประเทศมาเลเซีย อินโดนีเซีย และพื้นที่ภาคใต้ของฟิลิปปินส์ ในกรณีนี้ทางการมาเลเซียระบุว่าสมาชิกของกลุ่มนี้ผ่านการฝึกฝนการใช้อาวุธปืนและผลิตระเบิดมาจากรัฐซาบฮ์และบางพื้นที่ในประเทศอินโดนีเซีย นอกจากนี้ยังสันนิษฐานว่ากลุ่มนี้พัวพันหรืออาจสนับสนุนการวางระเบิดที่เกาะบาห์ลีในปี ค.ศ. 2001 อีกด้วย นอกจากนี้สมาชิกกลุ่ม ดารุล อิสลามแล้วในปีนี้ยังมีการจับกุมบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการปลอมแปลงเอกสารจำนวน 2 คน และสายลับต่างชาติจำนวน 2 คน²²⁵

ต่อมาในปี ค.ศ. 2007 รัฐบาลมาเลเซียใช้อำนาจกฎหมายความมั่นคงภายในจับกุมผู้คนทั้งสิ้น 23 ราย แต่ระบุว่ามิได้เกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายเพียง 4 รายเท่านั้น โดยยังคงระบุว่าคนเหล่านี้เกี่ยวข้องกับขบวนการJI ในขณะที่ส่วนที่เหลือเป็นความผิดในกิจกรรมอื่นๆ²²⁶ แต่ที่น่าสนใจคือในปีค.ศ. 2008 ซึ่งรัฐบาลมาเลเซียใช้อำนาจกฎหมายความมั่นคงภายในจับกุมผู้คนทั้งสิ้น 8 รายโดยไม่มีผู้ใดได้รับข้อกล่าวหาว่าเป็นผู้ก่อการร้ายเลย แต่กลับมีการตั้งข้อหาสำคัญที่น่าสนใจคือการยุยงให้เกิดความแตกแยกทางเชื้อชาติ²²⁷ ซึ่งถึงแม้ว่าเรื่องราวทางเชื้อชาติจะเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งต่อการเมือง เศรษฐกิจและสังคมของมาเลเซียมาอย่างยาวนาน แต่ในระยะหลังในสังคมมาเลเซียแทบไม่มีการนำประเด็นเหล่านี้มาถกเถียงกันมากนัก ดังนั้นการที่ประเด็นเรื่องเชื้อชาติกลับมามีนัยยะทางการเมืองกระทั่งนำไปสู่การบังคับใช้กฎหมายความมั่นคงภายในเพื่อแก้ไข

²²³SUARAM, *Malaysia: Human Rights Report Civil and Political Rights 2005*, p. 25-26, 43.

²²⁴SUARAM, *Malaysia: Human Rights Report Civil and Political Rights 2005*, p. 27.

²²⁵SUARAM, *Malaysia: Human Rights Report Civil and Political Rights 2006*, p. 14.

²²⁶SUARAM, *Malaysia: Human Rights Report Civil and Political Rights 2007*, p. 14.

²²⁷SUARAM, *Malaysia: Human Rights Report Civil and Political Rights 2008*, p. 23.

ปัญหาดังกล่าวอีกครั้งหนึ่งจึงเป็นเรื่องที่สำคัญและน่าสนใจ ซึ่งจะอภิปรายประเด็นสำคัญนี้ต่อไปข้างหน้า ส่วนในปี ค.ศ. 2009 ทางกรมมาเลเซียจับกุมผู้ต้องหาเพิ่มอีก 7 ราย โดยตั้งข้อหาว่า 6 รายในจำนวนนี้เกี่ยวข้องกับขบวนการก่อการร้ายในขบวนการ²²⁸

การจับกุมชาวมุสลิมและชาวมุสลิมหลายคนจากประเทศเพื่อนบ้านในข้อหาการก่อการร้ายสะท้อนให้เห็นท่าทีอันอ่อนแอในระดับนโยบายของรัฐบาลมาเลเซีย และท่าทีอันอ่อนแอของนายกรัฐมนตรีมหาเธร์ โมฮัมหมัดอีกครั้งหนึ่ง เพราะในขณะที่ด้านหนึ่งเขามีภาพลักษณ์ว่าเป็นบุคคลที่มักจะวิจารณ์รัฐบาลนโยบายต่างๆของสหรัฐฯและชาติพันธมิตรอย่างรุนแรง โดยเฉพาะเรื่องการก่อการร้ายและมุมมองด้านลบของชาติมหาอำนาจเหล่านี้ที่มีต่อชาวมุสลิม แต่ในอีกแง่หนึ่งกลับพบว่านายกรัฐมนตรีมหาเธร์ โมฮัมหมัด คือ บุคคลที่ประกาศใช้กฎหมายความมั่นคงจับกุมและคุมขังชาวมุสลิมจำนวนมากโดยตั้งข้อหาว่าเกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายเช่นกัน ซึ่งถึงแม้ว่าท่าทีเช่นนี้จะทำให้เข้าใจทัศนคติที่แท้จริงของนายกรัฐมนตรีมหาเธร์ โมฮัมหมัด ในเรื่องการก่อการร้ายได้ยาก แต่ท่าทีเช่นนี้ก็กลับชี้ให้เห็นว่านายกรัฐมนตรีมหาเธร์ โมฮัมหมัด มีชั้นเชิงและกลเม็ดทางการเมืองเป็นอย่างดี

การที่นายกรัฐมนตรีมหาเธร์ โมฮัมหมัด ใช้อำนาจกฎหมายความมั่นคงภายในจับกุมและคุมขังผู้คนจำนวนมากภายใต้ข้อหาการก่อการร้ายเหล่านี้เป็นสิ่งที่น่าสนใจอย่างยิ่ง ทั้งนี้ความน่าสนใจมีได้อยู่ในประเด็นที่ว่าคนเหล่านี้พัวพันกับการก่อการร้ายหรือเป็นสมาชิกขบวนการต่างๆ ตามที่รัฐบาลมาเลเซียกล่าวอ้างเท่านั้น หากแต่ที่น่าสนใจว่าบางส่วนของบุคคลที่ต้องโทษเหล่านี้มีสถานะเป็นนักการเมืองฝ่ายค้านในมาเลเซีย โดยเฉพาะผู้ที่เป็นสมาชิกพรรค PAS อันเป็นคู่แข่งทางการเมืองที่สำคัญของรัฐบาลมาเลเซียในช่วงเวลาดังกล่าว ซึ่งตัวอย่างสำคัญ คือ การจับกุมคณะของ นิก อาดีล บุตรชายแกนนำพรรค PAS นั่นเอง²²⁹ อย่างไรก็ตามรัฐบาลมาเลเซียแถลงว่าการจับกุมดังกล่าวเกิดขึ้นหลังจากเจ้าหน้าที่ฝ่ายความมั่นคงมาเลเซียประเมินว่าอาจเกิดการก่อการร้ายขั้นรุนแรงในมาเลเซียในลักษณะเดียวกับที่เกิดขึ้นในสหรัฐฯและเกาะบาห์ลี ดังนั้น รัฐบาลมาเลเซียจึงจำเป็นต้องใช้มาตรการระดับสูงเพื่อระงับภัยการก่อการร้าย อันนำมาสู่การใช้อำนาจกฎหมายความมั่นคงภายในจับกุมผู้ต้องสงสัยเป็นจำนวนมากนั่นเอง ในเวลาต่อมาข้อมูลดังกล่าวกลายเป็นหลักฐานสำคัญที่รัฐบาลมาเลเซียใช้อ้างอิงเป็นเหตุผลเพื่อจับกุมผู้ต้องสงสัยและใช้เป็นข้ออ้างเพื่อสอดส่องพฤติกรรมนักการเมืองฝ่ายตรงข้ามเป็นจำนวนมาก ไม่เว้นแม้แต่

²²⁸ SUARAM, *Malaysia: Human Rights Report Civil and Political Rights 2009*, p. 28.

²²⁹ Angle M. Rabasa, "Southeast Asia: Moderate Tradition and Radical Challenge," in Angel M. Rabasa (ed), *The Muslim World after 9/11* (Santa Monica : RAND Corporation, 2004), p. 392.

กระทั่งฮัจญี ฮาดิ อาวัง (Haji Hadi Awang) ผู้นำพรรค PAS ที่ต้องเผชิญหน้ากับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่คอยสอดส่องการดำเนินชีวิตประจำวันของเขาอยู่บ่อยครั้งเช่นกัน²³⁰

จากกระบวนการที่นายกรัฐมนตรีมหาเธร์ โมฮัมหมัด ใช้อำนาจกฎหมายความมั่นคงภายในจับกุมและควบคุมพฤติกรรมของบรรดานักการเมืองฝ่ายค้านโดยการอ้างความชอบธรรมเรื่องการก่อการร้าย จึงทำให้มีการตั้งข้อสังเกตกันว่ากระบวนการเหล่านี้อาจมีเหตุผลด้าน "การเมือง" มากกว่า "ความมั่นคง" เพราะกล่าวโดยถึงที่สุดแล้วบุคคลที่ต้องโทษเหล่านี้อาจเป็นภัยต่อความมั่นคงของรัฐบาลมาเลเซียมากกว่าที่จะเป็นภัยต่อความมั่นคงของประเทศชาติและประชาชนชาวมาเลเซีย²³¹ ในที่สุดแล้วกระบวนการเช่นนี้สะท้อนให้เห็นถึงความเชี่ยวชาญทางการเมืองของนายกรัฐมนตรีมหาเธร์ โมฮัมหมัด ที่สามารถนำเอากฎหมายความมั่นคงภายในซึ่งควรใช้เพื่อรักษาความมั่นคงของชาติมาใช้เพื่อรักษาความมั่นคงทางการเมืองของตัวเองและรัฐบาลมาเลเซียได้เป็นอย่างดี

แรงท้าทายใหม่ของรัฐบาลมาเลเซีย : ความขัดแย้งทางเชื้อชาติครั้งใหม่และความเคลื่อนไหวทางการเมืองในโลกอินเทอร์เน็ต

ในช่วงครึ่งหลังของทศวรรษที่ 2000 ภายในประเทศมาเลเซียมีปรากฏการณ์สำคัญทางการเมืองและสังคมเกิดขึ้นอย่างน้อยที่สุดสองประการ ประการแรก คือ การที่ความขัดแย้งทางเชื้อชาติในมาเลเซียเริ่มก่อตัวขึ้นอีกครั้งหนึ่งหลังจากแทบไม่ปรากฏสถานการณ์เช่นนี้อย่างเด่นชัดในรอบหลายปีที่ผ่านมา อย่างน้อยที่สุดก็เป็นเวลาเกือบสองทศวรรษนับตั้งแต่เหตุการณ์ความขัดแย้งระหว่างรัฐบาลมาเลเซียกับชาวจีนในเรื่องการแทรกแซงสถาบันการศึกษาภาษาจีนในช่วงปี ค.ศ. 1989 อันเป็นสาเหตุของ "ปฏิบัติการถล่มล้าง" ดังที่กล่าวไปแล้วก่อนหน้านี้ และประการที่สอง คือ การเติบโตของเครือข่ายการสื่อสารสมัยใหม่ ซึ่งทำให้บรรดานักเคลื่อนไหวทางการเมืองและสังคมและนักการเมืองฝ่ายค้านสามารถใช้เป็นช่องทางดำเนินรัฐบาลและเผยแพร่อุดมการณ์และการเคลื่อนไหวของตนออกสู่สาธารณะได้อย่างแพร่หลายและรวดเร็วมากขึ้น การเกิดปรากฏการณ์เหล่านี้เป็นแรงท้าทายที่สำคัญต่อรัฐบาลมาเลเซียในช่วงเวลาดังกล่าวว่าจะสามารถรับมือกับปัญหาที่เกิดขึ้นใหม่เหล่านี้ได้มากน้อยเพียงใด แต่ถึงแม้ว่าปัญหาเหล่านี้เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นใหม่ซึ่งมีรูปแบบเงื่อนไขที่อาจแตกต่างไปจากปัญหาที่เกิดขึ้นในอดีต แต่ก็ดูเหมือนว่ารัฐบาลมาเลเซียยังคงยึดมั่นกรานที่จะใช้กฎหมายความมั่นคงภายในซึ่งเป็นเครื่องมือดั้งเดิมที่ใช้มา

²³⁰Elina Noor, Malaysia" in *Asia Pacific Security Outlook*, Charles E. Morrison (ed), Japan : Japan Center for International, 2003, p.96 -97, 100.

²³¹Islamic Human Rights Commission, *Malaysia's Internal Security Act (ISA) Detainees*, 2007, p. 19.

ยาวนานเป็นเครื่องมือสำคัญเพื่อรับมือกับปัญหาใหม่ๆ อยู่เช่นเดิม ทั้งนี้จะได้อภิปรายในแต่ละประเด็นดังนี้

ประเด็นความขัดแย้งอันเนื่องมาจากเรื่อง “เชื้อชาติ” ครั้งสำคัญที่เกิดขึ้นในช่วงปลายทศวรรษ 2000 คือ การเคลื่อนไหวทางการเมืองและสังคมของกลุ่มชาวอินเดียในมาเลเซียที่ต้องการเรียกร้องสิทธิ เสรีภาพและผลประโยชน์จากรัฐบาลมาเลเซียให้มากขึ้น คนเหล่านี้จึงดำเนินการก่อตั้งกลุ่ม “ขบวนการต่อสู้เพื่อสิทธิของชาวฮินดู” (The Hindu Right Action Force: HINDRAF) ที่รวบรวมชาวอินเดียออกมาชุมนุมและเดินขบวนเรียกร้องสิทธิของชาวอินเดียในวันที่ 25 พฤศจิกายน ค.ศ. 2007 การชุมนุมครั้งนี้เป็นการชุมนุมครั้งใหญ่ที่สุดของชาวอินเดียในมาเลเซียเท่าที่เคยมีมา เพราะมีผู้เข้าร่วมการชุมนุมครั้งนี้ถึงราว 30,000 คน การชุมนุมครั้งนี้สร้างความตกตะลึงให้แก่ชนชั้นนำชาวมลายูที่เป็นแกนนำรัฐบาลมาเลเซียเป็นอย่างยิ่ง ดังกรณีที่นายนาจิบ ราซัค รองนายกรัฐมนตรีในขณะนั้นก็กล่าวถึงสถานการณ์ดังกล่าวว่า

“...จะใช้กฎหมายความมั่นคงภายในกับทุกกลุ่มที่พิวพันหรือมีพฤติกรรมในลักษณะขบวนการก่อการร้าย ซึ่งรวมถึงกลุ่ม HINDRAF ซึ่งเป็นกลุ่มหัวรุนแรงด้วย...”²³²

ในขณะที่นายฮิชามมุดดิน ฮุสเซ็น (Hishamudin Hussein) ประธานยูเวนพรรคัมในเรียกร้องให้รัฐบาลมาเลเซียใช้กฎหมายความมั่นคงภายในจัดการกับขบวนการ HINDRAF เพราะ

“...ขบวนการนี้ใช้การส่งข้อความผ่านระบบโทรศัพท์ ระบบอินเทอร์เน็ต ตลอดจนการเดินขบวน เพื่อยุยง มุ่งร้าย และบ่มเพาะเมล็ดซึ่งแห่งความเกลียดชังให้เกิดขึ้นในหมู่ประชาชน...”²³³

หลังจากกลุ่มผู้นำทางการเมืองชาวมลายูในฝ่ายรัฐบาลได้แสดงความคิดเห็นว่ารัฐบาลควรปราบปรามการเคลื่อนไหวของขบวนการ HINDRAF ดังนั้นในเวลาต่อมารัฐบาลมาเลเซียจึงมีคำสั่งให้กองกำลังตำรวจเข้าสลายการชุมนุมดังกล่าว และเพียงในวันที่ 7 ธันวาคม ค.ศ. 2007 รัฐบาลมาเลเซียก็ประกาศว่าขบวนการดังกล่าวเกี่ยวข้องกับขบวนการก่อการร้าย เพราะขบวนการนี้มีผู้สนับสนุนสำคัญ คือ ขบวนการพยัคฆ์ทมิฬอีแลม (Libertaion Tigers of tamil Eelam :

²³² SUARAM, *Malaysia: Human Rights Report Civil and Political Rights 2007* (Petaling Jaya Selangor : SUARAM Komunikasi, 2008), p 6.

²³³ Ibid, p. 7.

LTTE)²³⁴ และต่อมาในวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2007 ทางการมาเลเซียใช้อำนาจกฎหมายความมั่นคงภายในจับกุมและคุมขังแกนนำของขบวนการดังกล่าวจำนวน 5 คน²³⁵

นอกจากนี้ยังมีอีกเหตุการณ์หนึ่งในปี ค.ศ. 2008 คือ การที่นางเทเรซ่า ก๊อก (Teresa Kok) สมาชิกรัฐสภามาเลเซียเรียกร้องให้ทางการมาเลเซียยกเลิกการใช้ตัวอักษรอาหรับเขียนป้ายชื่อถนนหนทาง และเรียกร้องให้มัสยิดในเขตรัฐสลังงอร์ ลดเสียงลำโพงลงขณะที่ปฏิบัติศาสนกิจ ซึ่งข้อเสนอของเธอได้สร้างความไม่พอใจแก่ชาวมลายูมุสลิมเป็นจำนวนมาก และต่อมารัฐบาลมาเลเซียซึ่งมีแกนนำส่วนใหญ่เป็นชาวมลายูก็ระบุว่าเหตุการณ์นี้อาจจะกลายเป็นต้นเหตุของความขัดแย้งเรื่องเชื้อชาติได้ ดังนั้นรัฐบาลมาเลเซียจึงใช้อำนาจกฎหมายความมั่นคงภายในจับกุมนางเทเรซ่า ก๊อก และส่งเธอเข้าคุมขังที่ทัณฑสถานกามันติงอันเป็นที่คุมขังนักโทษภายใต้อำนาจกฎหมายความมั่นคงภายใน โดยให้เหตุผลว่าแนวคิดของเธอเป็นภัยต่อเอกภาพของประชาชนในประเทศ²³⁶

จากกรณีของสองตัวอย่างข้างต้นสะท้อนให้เห็นว่าความขัดแย้งทางเชื้อชาติในมาเลเซียเป็นประเด็นละเอียดอ่อนที่ดำรงอยู่ในสังคมมาเลเซียมาอย่างยาวนานและพร้อมที่จะปะทุขึ้นมาตลอดเวลา เพราะถึงแม้ว่าเคยมีการต่อรองเรื่องสิทธิและผลประโยชน์ระหว่างตัวแทนของแต่ละเชื้อชาติที่อาศัยในมลายา/มาเลเซียมาตั้งแต่สมัยก่อนได้รับเอกราชแล้วก็ตาม แต่ที่ผ่านมายังคงมีความขัดแย้งทางเชื้อชาติและมีการนำแนวคิดเรื่องเชื้อชาติมาใช้เพื่อประโยชน์ทางการเมืองของฝ่ายต่างๆ อยู่เนืองๆ และแม้รัฐบาลมาเลเซียได้พยายามป้องกันมิให้ผู้ใดนำแนวคิดเรื่องเชื้อชาติมาสร้างความแตกแยกระหว่างประชาชนมาเลเซียทุกเชื้อชาติโดยการควบคุมมิให้ผู้ใดนำแนวคิดเรื่องเชื้อชาติมาใช้ประโยชน์ทางการเมือง แต่ในทางกลับกันรัฐบาลมาเลเซียโดยเฉพาะพรรคอัมโนซึ่งเป็นแกนนำรัฐบาลมาเลเซียมาอย่างยาวนานกลับนิยมนำแนวคิดเรื่องเชื้อชาติมาเป็นประโยชน์ทางการเมืองอยู่เสมอเช่นกัน ดังเห็นได้จากการจัดทำนโยบายเศรษฐกิจใหม่ในช่วงทศวรรษที่ 1970 ซึ่งเอื้อประโยชน์แก่ชาวมลายูหรือ “ภูมิบุตร” มากกว่ากลุ่มเชื้อชาติอื่นๆ เพื่อให้พรรคอัมโนสามารถดึงดูดการสนับสนุนทางการเมืองจากชาวมลายูได้มากขึ้น เป็นต้น ซึ่งลักษณะเช่นนี้อาจนำไปสู่คำถามว่าการที่รัฐบาลมาเลเซียบังคับใช้กฎหมายความมั่นคงภายในเพื่อจับกุมผู้ที่นำเสนอแนวคิดเรื่องเชื้อชาตินั้นโดยแท้จริงแล้วกระบวนกรดังกล่าวเป็นประโยชน์ต่อสิ่งใดระหว่าง “ความมั่นคงของชาติ” หรือ “ผลประโยชน์ทางการเมืองของรัฐบาล”

ประการที่สอง การเติบโตของเทคโนโลยีการสื่อสารซึ่งทำให้ผู้คนสามารถส่งข่าวสารและติดต่อถึงกันได้อย่างรวดเร็วและกว้างขวางขึ้น โดยในช่วงทศวรรษที่ 2000 เป็นต้นมานั้นเป็น

²³⁴SUARAM, *Malaysia: Human Rights Report Civil and Political Rights 2007*, p. 11.

²³⁵Ibid, p.13.

²³⁶SUARAM, *Malaysia: Human Rights Report Civil and Political Rights Report 2008*, pp. 8-9.

ช่วงเวลาที่การสื่อสารในระบบอินเทอร์เน็ตและโทรศัพท์เคลื่อนที่แพร่หลายสู่ผู้คนในพื้นที่ต่างๆ ทั่วโลกอย่างรวดเร็ว ภายใต้การเติบโตของเครือข่ายโทรคมนาคมเหล่านี้ทำให้ชาวมาเลเซียบางส่วน เลือกใช้ช่องทางการสื่อสารเหล่านี้เพื่อเคลื่อนไหวในกิจกรรมทางการเมือง โดยเฉพาะชาวมาเลเซีย บางส่วนที่ใช้ช่องทางการสื่อสารดังกล่าวสร้างพื้นที่ใหม่ๆ เพื่อวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของ รัฐบาล เช่น การสร้างเว็บไซต์ (Website) หรือเว็บบล็อก (Web Blogs) ที่มีเนื้อหาสาระในแง่มุมที่ ต่างไปจากสื่อกระแสหลักบางส่วนในมาเลเซียซึ่งมักมีเนื้อหาสนับสนุนการทำงานของรัฐบาล รวมถึงการใช้บริการรับ - ส่งข้อความสั้น (Short Message Service : SMS) ในโทรศัพท์มือถือเพื่อ เผยแพร่ข้อมูลด้านลบของรัฐบาล เป็นต้น การเติบโตของช่องทางการสื่อสารสมัยใหม่เช่นนี้ทำให้ รัฐบาลมาเลเซียเริ่มกังวลและไม่พอใจ จนทำให้นายโมฮัมหมัด นาซรี อับดุล อาซิส (Mohammed Nazri Abdul Aziz) รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีของมาเลเซีย วิเคราะห์ว่ามีบุคคลที่ไม่หวังดี ต่อประเทศกำลังจัดทำเครือข่ายข้อมูลข่าวสารเพื่อรับ - ส่งข้อความซึ่งเป็น “ข่าวลือ” และเป็น ภัยคุกคามต่อประเทศ จากแนวคิดดังกล่าวทำให้ต่อมาเขาได้ประกาศในวันที่ 25 กรกฎาคม ค.ศ. 2007 ว่า

“...รัฐบาลมาเลเซียอาจพิจารณาใช้กฎหมายความมั่นคงภายในกับ ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตบางส่วนที่สร้างเว็บบล็อกที่ขัดต่อความมั่นคงของรัฐ หรือ หมิ่นประมาทพระมหากษัตริย์และศาสนาอิสลาม...”²³⁷

ตัวอย่างที่สะท้อนให้เห็นว่ารัฐบาลมาเลเซียเข้มงวดเพียงใดต่อการใช้ช่องทางการสื่อสาร เหล่านี้มีอยู่หลายกรณีที่น่าสนใจ เช่น ในเดือนสิงหาคม ค.ศ. 2007 รัฐบาลมาเลเซียใช้อำนาจ กฎหมายความมั่นคงภายในจับกุมชาวมาเลเซียจำนวน 5 คน ในข้อหาว่าใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ ส่งข้อความเผยแพร่ข่าวลืออันเป็นเท็จ²³⁸ ต่อมาในปี ค.ศ.2008 รัฐบาลมาเลเซียจับกุมและคุมขัง บุคคลสำคัญในวงการสื่อสารภาคประชาชนของมาเลเซีย คือ ราชยา เพตรา กามารุดดิน (Raja Petra Kamarudin) หรือ ชื่อที่รู้จักในวงกว้าง คือ ราชยา เพตรา (Raja Petra) ซึ่งมีบทบาทสำคัญใน การก่อตั้งและดูแลเว็บไซต์ Malaysia Today ซึ่งเป็นสื่อทางเลือกที่สำคัญในมาเลเซียที่มักเปิดเผย ข้อมูลการทุจริตและการบริหารราชการที่ผิดพลาดของรัฐบาลมาเลเซียมาอย่างต่อเนื่อง และ การจับกุมนางสาวตัน ฮุน เซ็ง (Tan Hoon Cheng) บรรณาธิการของหนังสือพิมพ์ Sin Chew

²³⁷“Action against flaming blogs: Belittle the king or Islam and you face the music.” New Straits Times, 25 July, 2007, p.1.

²³⁸SUARAM, *Malaysia: Human Rights Report Civil and Political Rights 2007*, p. 12.

Daily ที่มีักเสนอข่าวดำเนินรัฐบาลมาเลเซีย²³⁹ และในช่วงเดือนตุลาคมปีเดียวกันนั้นทางการมาเลเซียจับกุมนางสาวเจิ้ง ลี หวี (Cheng Lee Whee) เลขาธิการองค์กร SUARAM สาขารัฐยะโฮร์ ที่นำเสนอข่าวเกี่ยวกับชาวมาเลเซียกลุ่มหนึ่งในรัฐยะโฮร์ที่ชุมนุมประท้วงรัฐบาลมาเลเซีย เนื่องจากรัฐบาลพยายามบังคับเวนคืนที่ดินในรัฐยะโฮร์ โดยทางการมาเลเซียตั้งข้อหาเธอว่าเป็นผู้เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่ก่อให้เกิดความหวาดกลัวในหมู่ประชาชน²⁴⁰

กรณีตัวอย่างข้างต้นแสดงให้เห็นว่าในช่วงทศวรรษที่ 2000 ระบบเทคโนโลยีข้อมูลข่าวสารเติบโตอย่างรวดเร็ว ทำให้ผู้คนจากต่างที่ต่างถิ่นสามารถติดต่อสื่อสารกันได้สะดวก รวดเร็วและกว้างขวางมากขึ้น ลักษณะเช่นนี้ทำให้บุคคลต่างๆ สามารถใช้ช่องทางดังกล่าวเผยแพร่แนวคิดทางการเมืองและสังคมของตนออกไปได้อย่างกว้างขวางมากขึ้น ขณะเดียวกันก็สามารถใช้ช่องทางดังกล่าวเป็นสื่อกลางติดต่อประสานงานเพื่อดำเนินกิจกรรมทางการเมืองและสังคมร่วมกันได้สะดวกขึ้นเช่นกัน ลักษณะเช่นนี้นำมาสู่การนัดหมายเพื่อเคลื่อนไหวหรือชุมนุมทางการเมืองและสังคมในมาเลเซียบ่อยครั้งขึ้น อย่างไรก็ตามในอีกด้านหนึ่งรัฐบาลมาเลเซียก็จับตามองพัฒนาการดังกล่าวอย่างใกล้ชิดและพยายามควบคุมการติดต่อสื่อสารดังกล่าวอย่างเข้มงวดเช่นกัน โดยเฉพาะการที่รัฐบาลมาเลเซียเลือกใช้กฎหมายความมั่นคงภายในเป็นเครื่องมือเพื่อควบคุมการติดต่อสื่อสารเหล่านี้ เหตุการณ์เหล่านี้ชี้ให้เห็นว่าแม้ผู้คนในมาเลเซียจะเลือกใช้ช่องทางข้อมูลข่าวสารและเทคโนโลยีที่ทันสมัยอย่างไร แต่รัฐบาลมาเลเซียก็สามารถนำเอากฎหมายความมั่นคงภายในซึ่งบังคับใช้มากกว่า 5 ทศวรรษมาบังคับใช้ควบคุมกระบวนการอันทันสมัยเหล่านั้นได้เช่นกัน ทั้งนี้เป็นที่ควรพิจารณาว่าทราบเท่าที่การติดต่อสื่อสารเช่นนี้ก้าวหน้าและเติบโตขึ้นเรื่อยๆ ในขณะที่ประเด็นปัญหาทางการเมืองและสังคมในมาเลเซียตลอดจนการใช้อำนาจกฎหมายความมั่นคงภายในยังคงดำรงอยู่ ก็เป็นไปได้ว่าการเผชิญหน้ากันระหว่างประสิทธิภาพของเทคโนโลยีข้อมูลข่าวสารกับอำนาจอันสูงล้ำของกฎหมายความมั่นคงภายใน อาจจะเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้บ่อยครั้งขึ้นและทวีความสำคัญมากยิ่งขึ้นต่อเวทีการเมืองมาเลเซียในอนาคตเช่นกัน

²³⁹SUARAM, *Civil and Political Rights Report 2008*, p. 8-9.

²⁴⁰"Suaram member detained under ISA, out on bail" *New Straits Times*, 19 October 2008, p.2.

การทำงานขององค์กร SUARAM ในระยะที่สอง : กลุ่มปฏิรูป สื่อทางเลือก และการจัดชุมนุมทางการเมือง

นับตั้งแต่ที่รัฐบาลมาเลเซียใช้อำนาจกฎหมายความมั่นคงภายในเข้าจับกุมและดำเนินคดีกับนายอันวาร์ อิบราฮิมเป็นต้นมา เวทีการเมืองภาคประชาชนของมาเลเซียก็เติบโตขึ้นอย่างรวดเร็วและขยายวงกว้างมากขึ้น ในบริบทเช่นนี้ทำให้องค์กร SUARAM เริ่มมีบทบาททางการเมืองและสังคมมากขึ้นเช่นกัน โดยหลังจากที่รัฐบาลมาเลเซียจับกุมตัวนายอันวาร์ อิบราฮิมไม่นานนักบรรดาผู้สนับสนุนทางการเมืองของเขารวมถึงพรรคการเมืองฝ่ายค้านและกลุ่มองค์กรพัฒนาเอกชนได้ร่วมกันเคลื่อนไหวกดดันรัฐบาลมาเลเซียให้ปล่อยตัวเขาอย่างไม่มีข้อแม้ เพราะคนกลุ่มนี้มองว่าการจับกุมตัวนายอันวาร์ อิบราฮิมเป็นคดีความทางการเมืองอันเป็นผลมาจากความขัดแย้งระหว่างนายอันวาร์ อิบราฮิม กับนายกรัฐมนตรีมหาเธร์ โมฮัมหมัด ในการนี้องค์กร SUARAM ได้เข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าวโดยเรียกร้องให้รัฐบาลมาเลเซียยกเลิกการใช้กฎหมายความมั่นคงเพื่อควบคุมตัวอันวาร์ อิบราฮิม และเป็นหน่วยงานที่ริเริ่มก่อตั้งแนวร่วมเพื่อประชาธิปไตยของประชาชน (Coalition for People's Democracy / Gasan Demokrasi Rakyat) ซึ่งเป็นการร่วมงานกับองค์กรพัฒนาเอกชนอีก 14 องค์กรและพรรคการเมืองในมาเลเซียหลายพรรค เช่น PAS, DAP, PRM²⁴¹ โดยแนวร่วมดังกล่าวพยายามเรียกร้องให้รัฐบาลมาเลเซียให้ความยุติธรรมแก่นายอันวาร์ อิบราฮิม ต่อมาแนวร่วมดังกล่าวยกระดับไปสู่การจัดตั้งแนวร่วมทางการเมืองชื่อ “ปฏิรูป” (Reformasi / Reformation) ซึ่งแนวร่วมนี้มุ่งนำเสนอแนวทางการปฏิรูปการเมืองในมาเลเซีย ในการนี้องค์กร SUARAM ซึ่งเคลื่อนไหวในเรื่องกฎหมายความมั่นคงภายในมาโดยตลอดได้ทำหน้าที่เป็นตัวแทนขบวนการ Reformasi ในภารกิจด้านการเผยแพร่ข้อมูลเรื่องสิทธิมนุษยชน โดยเฉพาะประเด็นที่รัฐบาลมาเลเซียมักใช้อำนาจกฎหมายความมั่นคงภายในเพื่อจัดการกับนักการเมืองฝ่ายตรงข้าม²⁴²

ทัศนคติและการเคลื่อนไหวขององค์กร SUARAM ในช่วงที่เข้าร่วมขบวนการ Reformasi สะท้อนให้เห็นอย่างชัดเจนผ่านคำกล่าวของ เอ็ดมันด์ บอน ไท ซูน (Edmund Bon Tai Soon) ที่ปรึกษาทางกฎหมายขององค์กร SUARAM ซึ่งหลังจากเขาสำเร็จการศึกษาลับมาจากประเทศอังกฤษเมื่อ ปี ค.ศ. 1997 ก็ได้เข้าร่วมในขบวนการ Reformasi ทันที โดยเขากล่าวถึงเหตุการณ์ครั้งนั้นไว้ว่า

²⁴¹ In Won Hwang, *Personalize the Politics: Malaysia State Under Mahathir*, p. 314.

²⁴² สัมภาษณ์ Kris Kharina สมาชิกและผู้ดูแลข้อมูลขององค์กร SUARAM บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยอภิเชษฐ กาญจนดิฐ และคณะ ณ สำนักงานใหญ่ องค์กร SUARAM เมืองเปตาลิง จายา เมื่อวันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2553

“...ในทัศนะของผมซึ่งเป็นนักกฎหมาย ผมมองว่าพวกเรา (SUARAM) ให้ความสำคัญต่อหลักนิติธรรมและประสิทธิภาพของการบริหารงานด้านระบบยุติธรรม... พวกเราเป็นอิสระในการทำงาน ไม่ได้เล่นพรรคเล่นพวกหรือเข้าข้างใคร แต่เราเข้าข้างความยุติธรรม เราเข้าข้างเรื่องของสิทธิ เราไม่ใช่ฝ่ายค้านและเราไม่ใช่กลุ่มที่มุ่งแต่เพียงต่อต้านรัฐบาลเท่านั้น...”²⁴³

เนื่องจากกลุ่มแนวร่วม Reformasi เป็นขบวนการทางการเมืองที่ประกอบด้วยสมาชิกจากหลากหลายกลุ่ม ดังนั้นการที่องค์กร SUARAM เข้าร่วมเคลื่อนไหวทางการเมืองกับแนวร่วมดังกล่าวจึงทำให้องค์กร SUARAM สามารถขยาย “เครือข่าย” การเคลื่อนไหวทางการเมืองออกไปได้อย่างกว้างขวางมากยิ่งขึ้น ทั้งในส่วนกลุ่มองค์กรทางการเมืองและสังคม พรรคการเมือง ตลอดจนประชาชนในมาเลเซียที่เข้าร่วมหรือติดตามการเคลื่อนไหวดังกล่าว ซึ่งการเคลื่อนไหวดังกล่าวทำให้องค์กร SUARAM มีจำนวนผู้สนับสนุนภายในประเทศเพิ่มมากขึ้น

การเคลื่อนไหวของแนวร่วม Reformasi มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการเปิดประเด็นความไม่ชอบมาพากลในเวทีการเมืองระดับชาติของมาเลเซียได้อย่างน่าสนใจ แต่อย่างไรก็ตาม เนื่องจากบรรดาสื่อมวลชน “กระแสหลัก” ในมาเลเซียในช่วงเวลาดังกล่าวยังคงมีความสัมพันธ์อันดีกับคณะรัฐบาล ยิ่งกว่านั้นพรรคอัมโนซึ่งเป็นแกนนำรัฐบาลยังมีส่วนร่วมทุนกับสื่อมวลชนกระแสหลักหลายสำนัก เช่น New Straits Times, The Malay Mail, Berita Harian, Berita Minggu, Harian Metro, Shin Min Daily News เป็นต้น จึงทำให้สื่อมวลชนเหล่านี้ยังคงสนับสนุนการทำงานของรัฐบาล และไม่ได้สนับสนุนการเคลื่อนไหวของขบวนการ Reformasi มากนัก²⁴⁴ ดังนั้นประชาชนจำนวนมากในมาเลเซียจึงไม่อาจเข้าถึงข้อมูลทางการเมืองในอีกแง่มุมหนึ่งได้ โดยสะดวกนัก เงื่อนไขเช่นนี้ทำให้ขบวนการ Reformasi และองค์กร SUARAM ต้องปรับเปลี่ยนช่องทางการสื่อสารเพื่อเผยแพร่ข้อมูลและเรื่องราวความเคลื่อนไหวทางการเมืองและสังคมของตนผ่าน “สื่อกระแสรอง” หรือ “สื่อทางเลือก” ในรูปแบบอื่นๆ ทดแทน เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ใหม่ๆ และ

²⁴³<http://sundaypeople.nst.com.my/article/Personality/20080426161902/Article/> สืบค้นเมื่อ 10 พฤษภาคม พ.ศ. 2554

²⁴⁴ ดูการอภิปรายดังกล่าวใน Jason P. Abbott, “The Internet Reformasi and Democratisation in Malaysia,” in Edmund Terrence Gomez (ed), *The State of Malaysia, Ethnicity Equity and Reform* (New York : Routledge, 2004), p.81, Meredith L. Weiss, “What Will Become of Reformasi? Ethnicity and Changing Political Norms in Malaysia,” *Contemporary Southeast Asia*, Volume 21, Number 3, December, p.426.

เครือข่ายอินเทอร์เน็ต เป็นต้น²⁴⁵ กระบวนการเช่นนี้จึงนำมาสู่การจัดทำเว็บไซต์เกี่ยวกับการเมือง และสังคมซึ่งมีรูปแบบและมุมมองใหม่ขึ้นในมาเลเซียในขณะนั้นเป็นจำนวนมาก เช่น Leman Reformasi (Reformasi Website), Iwa Merdeka (Soul of Independence), Anwar Online, free Malaysia, Reformasi Diary เป็นต้น²⁴⁶ ซึ่งช่องทางการสื่อสารเหล่านี้มีส่วนเผยแพร่ข้อมูลและบทวิพากษ์วิจารณ์การเมืองของมาเลเซียในอีกแง่มุมหนึ่งไปสู่วงกว้างได้เป็นอย่างดี

การที่รัฐบาลและสื่อกระแสหลักปิดกั้นช่องทางการสื่อสารของขบวนการ "Reformasi" และองค์กรพัฒนาเอกชนต่างๆ ในขณะที่ระบบเทคโนโลยีข้อมูลสารสนเทศก้าวหน้ามากขึ้นทำให้ "สื่อทางเลือก" หรือ "สื่อกระแสรอง" จำนวนมากมีโอกาสเปลี่ยน "วิกฤติ" ดังกล่าวเป็น "โอกาส" เพื่อแสดงบทบาทของตน และต่อมาสื่อเหล่านั้นสามารถเติบโตขึ้นในสังคมมาเลเซียได้เป็นอย่างดี เช่น การที่วารสารรายปักษ์ "Harakah" ฉบับ 2 ภาษาของพรรค PAS จัดพื้นที่ข่าวให้กับคดีความของนายอันวาร์ อิบราฮิม และเรื่องราวของขบวนการ Reformasi ทำให้วารสารฉบับนี้มียอดจำหน่ายเพิ่มขึ้นเป็น 300,000 ฉบับต่อปักษ์ จากเดิมที่เคยจำหน่ายได้เพียง 70,000 ฉบับต่อปักษ์เท่านั้น²⁴⁷ ทั้งนี้ในปัจจุบันสื่อทางเลือกเหล่านี้เติบโตมากขึ้นอย่างชัดเจนดังที่ประมาณกันว่าในปี ค.ศ. 2007 เว็บไซต์ Malaysiakini ซึ่งเป็นเว็บไซต์ข่าวกระแสรองในมาเลเซียที่เน้นการเสนอข่าวและบทวิเคราะห์ทางการเมืองในแง่มุมใหม่ๆ มีจำนวนผู้เข้ามาอ่านข่าวถึงวันละกว่า 120,000 ครั้งต่อวัน ซึ่งร้อยละ 80 ของจำนวนนี้มาจากผู้อ่านภายในประเทศมาเลเซีย ดังนั้นเมื่อพิจารณาจากตัวเลขที่ว่าประชากรมาเลเซียราว 14 ล้านคนจากประชากรทั้งประเทศราว 27 ล้านคนเป็นผู้ใช้บริการระบบอินเทอร์เน็ตแล้ว ก็ทำให้ขบวนการการเมืองภาคประชาชน องค์กรพัฒนาเอกชน และสื่อมวลชนกระแสรองหรือสื่อทางเลือกของมาเลเซียไม่อาจดูเบาต่อช่องทางการสื่อสารรูปแบบใหม่เช่นนี้ ซ้ำยังต้องให้ความสำคัญกับการสื่อสารผ่านช่องทางดังกล่าวมากขึ้นเช่นกัน²⁴⁸

²⁴⁵Zaharon Nain "The Media and Malaysia's Reformasi Movement," in Russell H.K. Heng (ed), *Media Fortunes ASEAN State in Transition Changing Times* (Singapore : Institute of Southeast Asia Studies, 2002), pp. 119-138.

²⁴⁶สัมภาษณ์ Kris Kharina สมาชิกและผู้ดูแลข้อมูลขององค์กร SUARAM บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดย อภิเชษฐ กาญจนดิฐ และคณะ ณ สำนักงานใหญ่องค์กร SUARAM เมืองเปตาลิง จายา เมื่อวันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2553

²⁴⁷Khoo Boo Teik, "Unfinished Crisis: Malaysian Politics in 1999," in *Southeast Asian Affairs 2000*, (Singapore : Institute of Southeast Asian Studies, 2000), p. 171.

²⁴⁸Abdul Rashid Morten, '2004 and 2008 General Elections in Malaysia : Toward a Multicultural, Bi – party Political System?' in *Asian Journal of Political Science*, Volume 17, Number 2, August 2009, p. 179.

ในช่วงเวลาที่แนวร่วม Reformasi ขับเคลื่อนกิจกรรมทางการเมืองนั้น องค์การ SUARAM รับหน้าที่หลักในด้านการจัดเตรียมข้อมูลและเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับกฎหมายความมั่นคงภายใน รวมถึงเรื่องราวของผู้ที่ได้รับผลกระทบจากกฎหมายฉบับดังกล่าวออกสู่ประชาชน ในการนี้ องค์การ SUARAM จึงริเริ่มพัฒนาช่องทางสื่อสารจากองค์การ SUARAM ผู้ผู้สนใจสถานการณ์การเมือง และประเด็นสิทธิมนุษยชนในมาเลเซียโดยตรง โดยช่องทางสื่อสารสำคัญที่องค์การ SUARAM จัดทำขึ้นในระยะแรก คือ การจัดทำเอกสารตีพิมพ์ต่างๆ อย่างไรก็ตามสื่อชนิดนี้ไม่สามารถเผยแพร่ข้อมูลออกไปสู่ประชาชนในวงกว้างได้มากนัก ทำให้ในเวลาต่อมาองค์การ SUARAM จึงริเริ่มจัดทำเว็บไซต์ขององค์การเพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารขององค์การออกสู่วงกว้างมากขึ้น ดังที่ คริส คารินา หนึ่งในผู้ดูแลข้อมูลในเว็บไซต์ขององค์การ SUARAM ในปัจจุบันเปิดเผยว่า

“...ในเวลาดังกล่าว SUARAM พยายามหาช่องทางเผยแพร่ข้อมูล เรื่องข้อบกพร่องของกฎหมายความมั่นคงภายในและการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่เกิดขึ้นในมาเลเซีย โดยในระยะแรกเรา (SUARAM) ใช้วิธีการเผยแพร่ข้อมูลผ่านสิ่งตีพิมพ์ แต่ปัญหาของสื่อชนิดนี้ คือ ไม่สามารถถ่ายทอดเรื่องราวออกไปสู่ประชาชนได้อย่างทั่วถึงนัก จึงต้องค่อยๆ พัฒนาการเผยแพร่ข้อมูลไปสู่ระบบอินเทอร์เน็ตซึ่งส่งผ่านข้อมูลไปยังประชาชนได้โดยตรงและกว้างขวางมากขึ้น โดยองค์การ SUARAM เริ่มมีเว็บไซต์ขององค์การเป็นครั้งแรกในปี ค.ศ. 1998 ในชื่อ www.suaram.net และยังคงใช้ชื่อดังกล่าวมาจนกระทั่งปัจจุบัน...”²⁴⁹

ในปัจจุบัน “หน้าหลัก” (Homepage) ของเว็บไซต์ขององค์การ SUARAM มีเนื้อหาสำคัญหลายส่วนที่น่าสนใจ เช่น การรวบรวมเอกสารแถลงการณ์ขององค์การ SUARAM การรวบรวมเอกสารบันทึกข้อเรียกร้องที่องค์การ SUARAM ได้ยื่นให้หน่วยงานต่างๆ ตลอดจนรายละเอียดของโครงการที่องค์การ SUARAM กำลังดำเนินการในปัจจุบัน และการประชาสัมพันธ์ถึงกิจกรรมที่องค์การ SUARAM จะจัดขึ้นในอนาคต เป็นต้น²⁵⁰ ดังนั้นการที่องค์การ SUARAM เปิดช่องทางติดต่อสื่อสารผ่านระบบอินเทอร์เน็ตในเวลาดังกล่าวจึงถือเป็นช่องทางที่สำคัญอย่างยิ่งขององค์การ SUARAM ที่ใช้เพื่อถ่ายทอดข้อมูลและเรื่องราวการเคลื่อนไหวขององค์การ ตลอดจนเป็นช่องทางให้องค์การ SUARAM สร้าง “แนวร่วม” และ “เครือข่าย” ทางการเมืองกลุ่มใหม่ๆ ขึ้น

²⁴⁹ สัมภาษณ์ Kris Kharina โดย อภิเชษฐ กาญจนดิฐ และคณะ ณ สำนักงานใหญ่ องค์การ SUARAM เมือง เปตาลิง จายา เมื่อวันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2553

²⁵⁰ ดูรายละเอียดของเว็บไซต์ดังกล่าวใน www.suaram.net

ในเวลาต่อมา และเป็นช่องทางที่ใช้เพื่อนัดหมายและประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมทางการเมืองที่ทรงประสิทธิภาพเป็นอย่างยิ่ง

ความเคลื่อนไหวที่สำคัญอีกประการหนึ่งขององค์กร SUARAM ที่เริ่มต้นขึ้นในปี ค.ศ.1998 ซึ่งอยู่ช่วงกระแสของขบวนการ Reformasi คือ การจัดทำรายงานประจำปีว่าด้วยสิทธิมนุษยชนของมาเลเซียขึ้นเป็นครั้งแรก ซึ่งรายงานดังกล่าวเป็นฐานข้อมูลที่สำคัญในเรื่องสิทธิมนุษยชนของมาเลเซีย โดยเฉพาะข้อมูลเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนในด้านต่างๆ ที่รัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำต่อประชาชน และต่อมารายงานประจำปีดังกล่าวถือเป็นภาระงานหลักประจำปีขององค์กร SUARAM มาจนกระทั่งปัจจุบัน ทั้งนี้ คริสต์ คารินา กล่าวว่าในปัจจุบันรายงานประจำปีว่าด้วยสิทธิมนุษยชนของมาเลเซียที่องค์กร SUARAM จัดทำขึ้นนั้นได้รับการยอมรับจากองค์กรสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติว่าเป็นเอกสารอ้างอิงที่สำคัญสำหรับการค้นคว้าและอ้างอิงข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาสิทธิมนุษยชนของมาเลเซีย²⁵¹ ทั้งนี้ถึงแม้ว่าในแต่ละปีรายงานดังกล่าวจะมีเนื้อหาที่ครอบคลุมปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนหลายประเด็น แต่พบว่าองค์กร SUARAM ยังจัดวางเนื้อหาเกี่ยวกับข้อบกพร่องของกฎหมายความมั่นคงภายในและการบังคับใช้กฎหมายดังกล่าวอย่างไม่เป็นธรรมไว้เป็นเนื้อหาส่วนแรกของรายงานประจำปีเสมอ ซึ่งลักษณะเช่นนี้สะท้อนให้เห็นทัศนคติขององค์กร SUARAM ที่ยังคงยึดถือในวัตถุประสงค์เบื้องต้นในการก่อตั้งองค์กรแห่งนี้ได้เป็นอย่างดี

นอกจากนี้ในช่วงเวลาของกระบวนการ Reformasi นั้น องค์กร SUARAM ยังได้ร่วมมือกับองค์กรพัฒนาเอกชนอื่นๆ ในมาเลเซีย เช่น Persatuan Hak Asasi Manusia Malaysia (Hakam : Malaysian Human Rights Association), Tenaganita (A Women Worker's Support Group), Sister of Islam (SIS), Aliran และ ABIM ฯลฯ ก่อตั้ง "คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของมาเลเซีย" หรือ "SUHAKAM" (Suruhanjaya Hak Asasi Manusia Malaysia : National Human Rights Commission of Malaysia) ขึ้นในเดือนกรกฎาคม ค.ศ.1999²⁵² เพื่อการเคลื่อนไหวที่เป็นระบบมากขึ้นในการแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนในมาเลเซีย ซึ่งการก่อตั้ง "SUHAKAM" นี้ นับเป็นหลักหมายสำคัญที่ทำให้รัฐบาลและภาคเอกชนในมาเลเซียตระหนักถึงปัญหาและเข้าใจการเคลื่อนไหวเรื่องสิทธิมนุษยชนในมาเลเซียมากขึ้น ขณะเดียวกันก็ทำให้กลุ่มองค์กรพัฒนาเอกชนและนักวิชาการด้านสิทธิมนุษยชนในมาเลเซียมีเครือข่ายการทำงานร่วมกันที่กว้างขวางมากขึ้นเช่นกัน

²⁵¹ สัมภาษณ์ Kris Kharina โดยอภิเชษฐ กาญจนดิฐ และคณะ ณ สำนักงานใหญ่ขององค์กร SUARAM เมืองเปตาลิง จายา เมื่อวันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2553

²⁵² Saliha Hassan, "Political Non-Governmental Organizations Ideal and Realities," in *Democracy in Malaysia Discourses and Practices*, p. 210.

หลังจากรวมตัวกันในนามแนวร่วม Reformasi ได้ไม่นานนัก เครือข่ายกลุ่มองค์กรพัฒนาเอกชนและพรรคการเมืองเหล่านี้ได้พยายามยกระดับการเคลื่อนไหวทางการเมืองขึ้นไปอีกขั้นหนึ่ง โดยการประกาศก่อตั้ง "แนวร่วมทางเลือก" (Barisan Alternatif / Barisan Alternative) ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อลงสมัครรับเลือกตั้งในการเลือกตั้งทั่วไปปี ค.ศ.1999 ซึ่งพรรคการเมืองสำคัญเข้าเป็นสมาชิกแนวร่วมนี้ คือ พรรคอิสลามแห่งชาติมาเลเซียหรือพรรค PAS พรรคกิจประชาธิปไตย (DAP) พรรคยุติธรรมแห่งชาติหรือพรรคเคอดิลัน (Keadilan) และ พรรคประชาชนมาเลเซีย (Malaysian People's Party) ทั้งนี้แนวร่วมดังกล่าวถือเป็นความพยายามครั้งสำคัญของพรรคฝ่ายค้านและองค์กรพัฒนาเอกชนที่ต้องการสร้างความเข้มแข็งทางการเมืองเพื่อต่อสู้กับ "แนวร่วมแห่งชาติ" (Barisan Nasional / Barisan National) ซึ่งเป็นแนวร่วมพรรครัฐบาลที่นำโดยพรรคอัมโนซึ่งบริหารปกครองประเทศมาเลเซียมาอย่างยาวนานนั่นเอง อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าการเคลื่อนไหวร่วมกันภายใต้แนวร่วมดังกล่าวจะทำให้พรรคฝ่ายค้านเหล่านี้ได้รับคะแนนเสียงเพิ่มขึ้นกว่าการเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมา แต่ผลการเลือกตั้งทั่วไปปี ค.ศ.1999 ยังคงปรากฏว่าแนวร่วมแห่งชาติที่นำโดยพรรคอัมโนยังคงได้เสียงส่วนใหญ่ในสภาผู้แทนราษฎร คือ 148 จากทั้งหมด 193 ที่นั่ง ในขณะที่พรรคการเมืองในกลุ่มแนวร่วมทางเลือกได้รับการเลือกตั้งเพียง 42 ที่นั่งเท่านั้น ดังตารางแสดงผลการเลือกตั้งในปีดังกล่าว

ตารางแสดงผลการเลือกตั้งทั่วไปของมาเลเซียในปี ค.ศ. 1999²⁵³

พรรคการเมือง	จำนวนผู้ได้รับเลือก
แนวร่วมแห่งชาติ	148
(นับเฉพาะพรรคอัมโน)	72
พรรค PAS	27
พรรค DAP	10
พรรค Keadilan	5
พรรคอื่นๆ	3

ถึงแม้ว่าในเวลาต่อมาจะมีการวิเคราะห์ว่าการที่แนวร่วม Reformasi ยังคงไม่สามารถสร้างการเปลี่ยนผ่านทางประชาธิปไตย หรือแม้กระทั่งผลักดันให้เกิดการปฏิรูปการเมืองและกระบวนการเสรีนิยมที่แท้จริงในมาเลเซียได้นั้น เป็นเพราะการร่วมมือของฝ่ายค้านเกิดขึ้น

²⁵³ ตารางปรับปรุงจาก John Funston. "The Malay Electorate in 2004: Reversing the 1999 Result?," in *Malaysia Recent Trends and Challenges* (Singapore : Institute of Southeast Asian Studies, 2006), p. 133.

จากความจำยอมที่จะต้องร่วมมือกัน เนื่องจากต่างฝ่ายต่างไม่ต้องการให้รัฐบาลควบคุมหรือแทรกแซงนโยบายของตน แต่ขณะเดียวกันพรรคฝ่ายค้านเหล่านี้ต่างก็ไม่มีนโยบายร่วมกันไม่ขึ้นตรงต่อกัน ไม่มีพรรคการเมืองหรือองค์กรใดเป็นผู้นำโดยตรง และแต่ละองค์กรก็มีกลุ่มผู้สนับสนุนเฉพาะกลุ่มที่มีความหลากหลายและแตกต่างกัน²⁵⁴ ยิ่งไปกว่านั้นแม้ว่าภาคประชาสังคมและภาคเศรษฐกิจในมาเลเซียจะแสดงให้เห็นว่ากำลังอยู่ในช่วงเติบโตพร้อมๆกันไปกับบรรยากาศประชาธิปไตยทั่วโลก แต่รัฐบาลมาเลเซียกลับไม่สนองตอบต่อบริบทดังกล่าว และยังคงไว้ซึ่งทัศนคติการปกครองแบบกึ่งประชาธิปไตย หรือรัฐอำนาจนิยมที่มีการเลือกตั้งอยู่เช่นเดิม ซึ่งลักษณะเช่นนี้ทำให้พรรครัฐบาลใช้กระบวนการต่างๆทุกวิถีทางอันนำมาสู่ชัยชนะในการเลือกตั้งครั้งดังกล่าวได้ในที่สุด²⁵⁵

อย่างไรก็ดีแม้ว่าแนวร่วม Reformasi จะไม่ประสบความสำเร็จในการเลือกตั้งทั่วไปครั้งดังกล่าว แต่อย่างไรก็ตามหากเทียบกับการที่พรรคอัมโนและพรรคแนวร่วมแห่งชาติยึดครองอำนาจรัฐของมาเลเซียมาอย่างมั่นคงนับตั้งแต่ได้รับเอกราชมาเป็นเวลาร่วม 4 ทศวรรษ ก็อาจกล่าวได้ว่าแนวร่วม Reformasi เป็นปรากฏการณ์ทางการเมืองที่น่าสนใจอย่างยิ่ง เพราะเป็นการรวบรวมผู้คนต่อต้านรัฐบาลมาเลเซียไว้เป็นจำนวนมากที่สุดครั้งหนึ่ง และยิ่งน่าสนใจในแง่ที่ว่าการรวมตัวของผู้คนจำนวนมากในครั้งนี้อาศัยอยู่กับพื้นฐานอุดมการณ์และประเด็นทางการเมืองมากขึ้นกว่าที่จะยึดโยงอยู่กับอุดมการณ์เรื่องเชื้อชาติดังที่เคยเป็นมาในมาเลเซียในอดีต ทั้งยังมีความพยายามที่จะยกระดับแนวร่วมนั้นไปสู่เป็นองค์กรทางการเมือง²⁵⁶ ซึ่งปรากฏการณ์เช่นนี้ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อนในเวทีการเมืองมาเลเซีย

ในห้วงเวลาที่องค์กร SUARAM และองค์กรพัฒนาเอกชนรวมถึงพรรคการเมืองฝ่ายค้านในมาเลเซียร่วมกันการเคลื่อนไหวทางการเมืองอย่างเข้มข้นในนามแนวร่วม Reformasi และ Barisan Alternatif นั้นเป็นช่วงเวลาสำคัญที่องค์กร SUARAM ริเริ่มปรับเปลี่ยนท่าทีการเคลื่อนไหวของตนเองในประเด็นสิทธิมนุษยชนและการต่อต้านกฎหมายความมั่นคงภายในให้แข็งแกร่งมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัดเช่นกัน โดยเฉพาะการนำแนวคิดสากล เช่น หลักประชาธิปไตย

²⁵⁴ ชัยโชค จุลศิริวงศ์, "การเลือกตั้งในมาเลเซีย," ใน สีดา สอนศรี (บรรณาธิการ) *การเลือกตั้งในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้: ศึกษาเฉพาะประเทศอินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และไทย* (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547), หน้า 302.

²⁵⁵ Jason P. Abbot, "Malaysia's transitional moment ? Democratic transition theory and the problem of Malaysia exceptionalism" in *South East Research*, Volume 17, Number 2, July 2009, p. 175 – 199.

²⁵⁶ Meredith Weiss, *Protest and Possibilities, Civil Society and Coalitions for Political Change in Malaysia* (Stanford : Stanford University press, 2006), p.16 - 17.

และหลักสิทธิมนุษยชนมาเป็นแนวคิดหลักเพื่อท้าทายวัฒนธรรมการเมืองของมาเลเซียในเรื่องความมั่นคงและความไม่มั่นคงของรัฐ ซึ่งรัฐบาลมาเลเซียนิยมใช้วัฒนธรรมทางการเมืองดังกล่าวเพื่ออ้างถึงความชอบธรรมในการดำรงอยู่ของกฎหมายความมั่นคงภายในมาอย่างยาวนาน ตัวอย่างสำคัญที่แสดงถึงบทบาทขององค์กร SUARAM ในกรณีนี้ คือ การที่องค์กร SUARAM ทำหน้าที่เป็นแกนกลางรวบรวมเครือข่ายองค์กรพัฒนาเอกชนเข้าร่วมโครงการ "ยกเลิกการบังคับใช้กฎหมายความมั่นคงภายใน" (Abolish ISA) ซึ่งโครงการนี้มุ่งคัดค้านอย่างแข็งกร้าวต่อการดำรงอยู่ของกฎหมายฉบับนี้ในสังคมมาเลเซีย โครงการนี้นำมาสู่การจัดทำและแจกจ่ายเอกสารและสติ๊กเกอร์ที่มีข้อความดังกล่าวสำหรับให้ประชาชนนำไปติดประกาศตามอาคารบ้านเรือนและตามยานพาหนะส่วนบุคคล ทั้งยังมีการจัดพิมพ์บันทึกของอดีตผู้ที่เคยถูกจับกุมและคุมขังโดยอำนาจของกฎหมายความมั่นคงภายในจำนวน 803 คน และจัดส่งไปให้พรรคการเมืองทุกพรรคในมาเลเซีย ต่อมากลุ่มเครือข่าย "ยกเลิกการบังคับใช้กฎหมายความมั่นคงภายใน" ได้จัดตั้ง "ขบวนการยกเลิกการบังคับใช้กฎหมายความมั่นคงภายใน" (Abolish ISA Movement / Gerakan Mansuhkan) ขึ้น โดยมีสมาชิกซึ่งประกอบด้วยตัวแทนองค์กรพัฒนาเอกชนจำนวน 83 องค์กร และต่อมาสมาชิกเหล่านี้มีมติให้องค์กร SUARAM ทำหน้าที่เป็นเลขานุการของขบวนการดังกล่าว²⁵⁷ ซึ่งในช่วงเวลาดังกล่าว ดร. กัว เกีย ซุง ซึ่งเป็นแกนนำคนสำคัญขององค์กร SUARAM มักทำหน้าที่เป็นผู้อ่านแถลงการณ์ของเครือข่ายองค์กรพัฒนาเอกชนเหล่านี้ในเรื่องที่ร่วมกันเรียกร้องให้รัฐบาลมาเลเซียประกาศยกเลิกการบังคับใช้กฎหมายความมั่นคงภายใน²⁵⁸

การเคลื่อนไหวอีกประการหนึ่งขององค์กร SUARAM ที่สำคัญและมีท่าทีแข็งกร้าวมากขึ้นในการต่อต้านกฎหมายความมั่นคงภายในในเวลาดังกล่าว คือ การนัดหมายผู้คนจำนวนมากมาร่วมชุมนุมเพื่อเรียกร้องให้รัฐบาลมาเลเซียยกเลิกกฎหมายความมั่นคงภายใน เช่น การชุมนุมครั้งใหญ่ ในปี ค.ศ. 2007 ซึ่งองค์กร SUARAM รวบรวมผู้คนจำนวนมากไปร่วมชุมนุมและการจุดเทียน ณ บริเวณด้านหน้าของทัศนสถานกามันดิงเพื่อเรียกร้องให้รัฐบาลปล่อยตัวผู้ที่ถูกจับกุมด้วยกฎหมายความมั่นคงภายใน²⁵⁹ และต่อมาองค์กร SUARAM นัดหมายให้ชาวมาเลเซียที่ไม่พอใจต่อการดำรงอยู่ของกฎหมายความมั่นคงภายในไปร่วมชุมนุม ณ บริเวณย่านจัตุรัสเอกราชในวันที่ 1 สิงหาคม ค.ศ. 2009 เพื่อเรียกร้องให้รัฐบาลมาเลเซียยกเลิกกฎหมายความมั่นคงภายใน โดยก่อนหน้าการชุมนุมดังกล่าวนี้ นายซาลาฮุดดีน อายูบ (Salahuddin Ayub) รองหัวหน้าพรรค PAS แถลงว่าจะระดมมวลชนที่สนับสนุนพรรค PAS เข้าร่วมสนับสนุนการชุมนุมดังกล่าวถึง 50,000 คน ทั้งนี้แกนนำพรรค PAS ให้สัญญาว่าการชุมนุมดังกล่าวจะเป็น

²⁵⁷Kua Kia Soong, *SUARAM 20 Years Defending Human Rights*, pp. 87 – 88.

²⁵⁸"NGOs call for repeal of ISA", *New Straits Times*, 20 October 2000, p. 2.

²⁵⁹Kua Kia Soong, *SUARAM 20 Years Defending Human Rights*, p. 16.

การประชุมทางการเมืองโดยสันติ²⁶⁰ การเตรียมการประชุมดังกล่าวทำให้รัฐบาลมาเลเซียในขณะนั้นไม่พอใจเป็นอย่างยิ่ง ในการนี้ดาโต๊ะ เสรี ฮิชามมุดดิน (Datuk Seri Hishammuddin Hussein) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยของมาเลเซียได้ออกประกาศเตือนมิให้ประชาชนเข้าร่วมการประชุมดังกล่าว โดยระบุเหตุผลว่า

“...การประชุมดังกล่าวก่อให้เกิดผลกระทบในแง่ลบแก่ความมั่นคงและผลประโยชน์ของประเทศ...และรัฐบาลจะบังคับใช้กฎหมายอย่างเด็ดขาดหากผู้ชุมนุมใช้ความรุนแรง...”²⁶¹

ในเวลาต่อมาเมื่อการประชุมดังกล่าวเริ่มมีผู้เข้าร่วมเป็นจำนวนมากขึ้นรัฐบาลมาเลเซียจึงมีคำสั่งให้ปิดกั้นการเดินทางในบางเส้นทางเพื่อป้องกันมิให้ชาวมาเลเซียจากพื้นที่ต่างๆ ของประเทศเดินทางมาเข้าร่วมการประชุมครั้งดังกล่าว²⁶² แต่ถึงแม้ว่ารัฐบาลมาเลเซียจะมีประกาศมิให้ประชาชนเข้าร่วมการประชุมดังกล่าวและพยายามสกัดกั้นการประชุมด้วยวิธีการต่างๆ ก็ยังคงมีชาวมาเลเซียจำนวนมากจากทั่วประเทศเดินทางเข้าร่วมการประชุมเรียกร้องให้รัฐบาลมาเลเซียยกเลิกการบังคับใช้กฎหมายความมั่นคงภายใน จนอาจกล่าวได้ว่าการชุมนุมครั้งนี้เป็นการชุมนุมครั้งใหญ่ที่สุดเท่าที่เคยมีมาเพื่อเรียกร้องให้รัฐบาลมาเลเซียยกเลิกการบังคับใช้กฎหมายความมั่นคงภายใน และในที่สุดเมื่อมีผู้เข้าร่วมการประชุมมากขึ้นรัฐบาลมาเลเซียได้ตัดสินใจส่งกองกำลังตำรวจปราบจลาจลเข้าสลายการประชุมดังกล่าว ปฏิบัติการดังกล่าวทำให้มีผู้บาดเจ็บเป็นจำนวนมากและมีการจับกุมผู้เข้าร่วมชุมนุมดังกล่าวเป็นจำนวนหลายร้อยคน²⁶³ โดยดาโต๊ะ โมฮัมหมัด ซับตุ ออสมัน (Datuk Mohd Sabtu Osman) ผู้บัญชาการตำรวจกัวลาลัมเปอร์ ระบุว่าภายในเวลา 18.00 น. ของวันที่ 1 สิงหาคม ค.ศ. 2009 ทางกรมมาเลเซียได้จับกุมผู้ชุมนุมเรียกร้องให้รัฐบาลมาเลเซียยกเลิกกฎหมายความมั่นคงภายในไปแล้วถึง 438 คน²⁶⁴

อย่างไรก็ตามแม้กระทั่งในปัจจุบันยังไม่มีข้อสรุปเป็นที่ยุติว่าผู้เข้าร่วมชุมนุมครั้งนั้นมีจำนวนทั้งสิ้นมากน้อยเท่าใด เพราะในขณะที่ทางการมาเลเซียและสำนักข่าวตะวันตกระบุว่า

²⁶⁰<http://thestar.com.my/news/story.asp?file=/2009/8/1/nation/4436831&sec=nation> สืบค้นเมื่อ 8 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2554

²⁶¹ “Call to stay away from ISA rallies,” New Straits Times, 31 June 2009, p. 1.

²⁶² “Police set up roadblocks in KL,” New Straits Times, 1 August 2009, p.1

²⁶³ ข่าวสด , ฉบับวันที่ 3 สิงหาคม พ.ศ. 2552 , หน้า 10.

²⁶⁴<http://thestar.com.my/news/story.asp?file=/2009/8/1/nation/20090801100612&sec=nation> สืบค้นเมื่อ 10 มีนาคม พ.ศ. 2554

ผู้เข้าร่วมชุมนุมราว 10,000 คน²⁶⁵ แต่สื่อทางเลือกของมาเลเซียและสำนักข่าวที่สำคัญในโลกมุสลิมระบุว่ามีการเข้าร่วมชุมนุมราว 20,000 คน²⁶⁶ ในขณะที่เอกสารขององค์กร SUARAM ระบุว่ามีการเข้าร่วมชุมนุมครั้งนั้นมากกว่า 30,000 คน²⁶⁷ แต่ไม่ว่าตัวเลขที่แท้จริงของผู้เข้าร่วมชุมนุมจะเป็นเท่าใด อย่างน้อยที่สุดแล้วการชุมนุมครั้งนี้ก็สะท้อนให้เห็นว่ามีชาวมาเลเซียจำนวนไม่น้อยที่ไม่เห็นด้วยกับการดำรงอยู่และการบังคับใช้กฎหมายฉบับนี้ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าการเคลื่อนไหวอย่างต่อเนื่องขององค์กร SUARAM คือกลไกหนึ่งที่สำคัญที่ผลักดันให้เกิดการรวมตัวของชาวมาเลเซียจำนวนมากดังกล่าว

อนึ่ง การเคลื่อนไหวเพื่อเรียกร้องให้รัฐบาลมาเลเซียยกเลิกการบังคับใช้กฎหมายความมั่นคงภายในมิได้เกิดขึ้นเพียงภายในประเทศมาเลเซียเท่านั้น หากแต่ยังได้รับการสนับสนุนจากผู้คนในหลายพื้นที่ของโลก แม้แต่ในประเทศไทยก็มีกลุ่มที่ใช้ชื่อว่า “สมัชชาสังคมนักข่าวหน้า” เดินทางไปร่วมชุมนุมหน้าสถานทูตมาเลเซียประจำประเทศไทย ในวันที่ 13 สิงหาคม ค.ศ. 2009 เพื่อยื่นแถลงการณ์เรียกร้องให้ทางการมาเลเซียปล่อยตัวบรรดาผู้เข้าร่วมชุมนุมในเหตุการณ์ดังกล่าวยกเลิกกฎหมายฉบับดังกล่าว โดยมีถ้อยคำที่น่าสนใจในแถลงการณ์ดังกล่าว เช่น

“...เราในนาม “สมัชชาสังคมนักข่าวหน้า” ผู้รักเสรีภาพและต่อต้านอำนาจเผด็จการขอประณามการกระทำของเจ้าหน้าที่รัฐและรัฐบาลที่ละเมิดสิทธิเสรีภาพในการชุมนุม สลายการชุมนุมด้วยความรุนแรง จับกุมตัว และขอคัดค้านกฎหมายความมั่นคงภายในที่ทำลายผู้มีความคิดเห็นต่าง ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการใช้อำนาจเผด็จการคุกคามประชาชน เราขอเรียกร้องให้เจ้าหน้าที่รัฐปล่อยตัวผู้ชุมนุมที่เหลือน้อย่างไม่มีเงื่อนไข และขอเรียกร้องให้รัฐบาลหยุดละเมิดสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมหยุดทำร้ายรังแกผู้ชุมนุมเพื่อประชาธิปไตยเพื่อเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น และยกเลิกกฎหมายความมั่นคงภายในที่อนุญาตให้มี

²⁶⁵http://www.nytimes.com/2009/08/02/world/asia/02malaysia.html?_r=1

สืบค้นเมื่อ

15 ธันวาคม พ.ศ. 2552

²⁶⁶<http://www.malaysiakini.com/news/109707>

สืบค้นเมื่อ 15 ธันวาคม พ.ศ. 2552 และ

<http://www.aljazeera.com/news/asia-pacific/2009/08/2009824192616951.html> สืบค้นเมื่อ 15 ธันวาคม พ.ศ. 2552

²⁶⁷SUARAM, *Malaysia: Human Rights Report Civil and Political Rights 2009*, p. 24.

การจับกุมประชาชนที่คัดค้านรัฐอย่างไร้ขอบเขต และไม่ผ่านกระบวนการ
ยุติธรรม...”²⁶⁸

นอกเหนือจากการจัดชุมนุมเรียกร้องให้รัฐบาลมาเลเซียยกเลิกการบังคับใช้กฎหมาย
ความมั่นคงอันนำมาสู่การชุมนุมใหญ่หลายครั้งในช่วงทศวรรษ 2000 แล้ว ในช่วงเวลาดังกล่าว
องค์กร SUARAM ยังคงทำหน้าที่ช่วยเหลือผู้คนที่ได้รับผลกระทบจากกฎหมายความมั่นคงภายใน
อย่างต่อเนื่อง ดังกรณีสำคัญ คือ การช่วยเหลือเกี่ยวกับข้อมูลและข้อกฎหมายต่อบรรดา
ชาวอินเดียสมาชิกกลุ่ม HINDRAF ที่ต้องโทษคุมขังหลังการเคลื่อนไหวครั้งใหญ่ของชาวอินเดีย
ในช่วงปี ค.ศ. 2007 รวมถึงการจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อเรียกร้องให้รัฐบาลมาเลเซียปล่อยตัวบรรดา
นักการเมืองที่ต้องโทษภายใต้กฎหมายฉบับนี้ เช่น การทำบันทึกถึงรัฐบาลมาเลเซียเพื่อเรียกร้องให้
ปล่อยตัวนางเทเรซ่า ก็อก ที่ต้องโทษหลังจากเรียกร้องให้ศาลสนสถานลดเสียงลำโพงขณะประกอบ
ศาสนกิจ และการจัดกิจกรรมชุมนุมและเดินขบวน ตลอดจนการจดทะเบียนบริเวณสถานที่คุมขังเพื่อ
เรียกร้องให้รัฐบาลมาเลเซียปล่อยตัวนักข่าว เช่น รายา เพตรา นางสาวตัน ฮุน เซ็ง รวมถึง
นักเคลื่อนไหวที่เป็นสมาชิกองค์กรพัฒนาเอกชน เช่น นางสาวเจ็ง ดี หวี ที่ต้องโทษภายใต้อำนาจ
กฎหมายความมั่นคงภายใน เนื่องจากเผยแพร่ข้อมูลด้านลบของรัฐบาล เป็นต้น²⁶⁹

นอกจากการเคลื่อนไหวภายในประเทศแล้วในช่วงเวลาดังกล่าวองค์กร SUARAM ยังมี
โอกาสขยายเครือข่ายความร่วมมือในระดับสากลเพิ่มเติมเมื่อได้รับเชิญให้เข้าร่วมงานกับองค์กร
สากลต่างๆ มากขึ้น เช่น ในปี ค.ศ.2002 ได้รับเชิญให้เข้าร่วมประชุมเอเชียเพื่อสิทธิมนุษยชนและ
การพัฒนา (Asian Forum for Human Rights & Development) ซึ่งที่ประชุมครั้งนั้นขอให้
องค์กร SUARAM ทำงานด้านการวิจัยและศึกษาเกี่ยวกับเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและ
เสรีภาพในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในมาเลเซีย ต่อมาในปี ค.ศ.2005 องค์กร SUARAM ร่วมกับ
องค์กรพัฒนาเอกชนอีก 7 ประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ตีพิมพ์หนังสือเรื่อง
“Freedom of Expression and the Media in Malaysia” และในปี ค.ศ. 2008 องค์กร SUARAM
ได้ร่วมมือกับองค์กร Empower จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่องสิทธิมนุษยชนและก่อตั้ง
Universal Periodic Review (UPR) ซึ่งมีสมาชิกเป็นองค์กรเอกชนในมาเลเซียจำนวน 56 องค์กร
ทั้งยังมีบทบาทสำคัญในการทำงานด้านสิทธิมนุษยชนร่วมกับสภาสิทธิมนุษยชน

²⁶⁸ ดูรายละเอียดของแถลงการณ์ดังกล่าวใน <http://www.prachatai.com/journal/2009/08/25441>
สืบค้นเมื่อ 30 กันยายน 2552

²⁶⁹ สัมภาษณ์ Nalini Elunalai โดย อภิเชษฐ ภาณุจันดิฐ และคณะ ณ สำนักงานใหญ่องค์กร
SUARAM เมือง เปตาลิง จายา เมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม พ.ศ. 2553

แห่งสหประชาชาติ²⁷⁰ ซึ่งความร่วมมือเหล่านี้เป็นการขยายขอบข่ายแนวร่วมการทำงานขององค์กร SUARAM ในระดับนานาชาติให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้นเช่นกัน

นับตั้งแต่ปี ค.ศ. 1998 เป็นต้นมา การดำเนินงานขององค์กร SUARAM ทั้งในด้านการช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจากกฎหมายความมั่นคงภายใน รวมถึงการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับข้อบกพร่องของตัวบทและการบังคับใช้กฎหมายฉบับนี้ ตลอดจนเรียกร้องให้รัฐบาลมาเลเซียยกเลิกการบังคับใช้กฎหมายฉบับนี้ อาจกล่าวได้ว่าองค์กร SUARAM ประสบความสำเร็จสูงสุดในแง่การให้ความช่วยเหลือและให้ความรู้เกี่ยวกับข้อบกพร่องของกฎหมายฉบับนี้ต่อสังคมมาเลเซียดังจะเห็นได้จากการที่มีชาวมาเลเซียจำนวนมากเริ่มมีการชุมนุมร่วมกันเพื่อเรียกร้องให้รัฐบาลมาเลเซียยกเลิกกฎหมายฉบับนี้ แต่ยังคงไม่ประสบความสำเร็จมากนักในการเคลื่อนไหวกดดันให้รัฐบาลมาเลเซียยอมยกเลิกกฎหมายฉบับนี้ เพราะถึงแม้ว่านับตั้งแต่ นายกรัฐมนตรี มหาเธร์ โมฮัมหมัด ก้าวลงจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรีและมีผู้นำที่มีท่าทีนุ่มนวลขึ้นหรือมีบุคลิกลักษณะความเป็นคนหนุ่มรุ่นใหม่ เช่น นายกรัฐมนตรี อับดุลเลาะห์ อาหมัด บาดาวี ก้าวขึ้นสู่ตำแหน่งนายกรัฐมนตรี แต่ดูเหมือนว่าบรรดาผู้นำทางการเมืองเหล่านี้ยังคงให้ความสำคัญกับการดำรงอยู่ของกฎหมายความมั่นคงภายในอยู่เช่นเคย ดังตัวอย่าง เช่น นายกรัฐมนตรี อับดุลเลาะห์ อาหมัด บาดาวี ซึ่งเคยแสดงท่าทีปกป้องสิทธิมนุษยชนด้วยการเรียกร้องให้รัฐบาลสหรัฐอเมริกาปล่อยตัวชาวมาเลเซีย 2 คนที่พัวพันกับขบวนการก่อการร้ายในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และต้องโทษคุมขังอยู่ ณ ทัณฑสถานลับในเขตกวนตานาโม นอกชายฝั่งประเทศคิวบา แต่ นายกรัฐมนตรี อับดุลเลาะห์ อาหมัด บาดาวี กลับไม่เคยแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อนักโทษการเมืองภายใต้อำนาจกฎหมายความมั่นคงของมาเลเซียแต่อย่างใด²⁷¹ ชื่อนายกรัฐมนตรีอับดุลเลาะห์ อาหมัด บาดาวี ยังเคยแถลงไว้อย่างชัดเจนว่า

“...รัฐบาลมาเลเซียยังคงเห็นความสำคัญของกฎหมายความมั่นคงภายใน เพราะกฎหมายฉบับนี้เป็นเครื่องมือรักษาความสงบและมั่นคงของรัฐ...”²⁷²

แม้กระทั่งเมื่อก้าวเข้าสู่ยุคสมัยของนายนาจิบ ราซัค นายกรัฐมนตรีคนปัจจุบัน ซึ่งเป็นนักการเมืองรุ่นใหม่และในช่วงแรกที่ได้รับตำแหน่งก็เคยประกาศว่าจะไม่ใช้กฎหมายความมั่นคงภายในอย่างไรเหตุผล และจะให้ความสำคัญกับการแก้ปัญหาเรื่องเสรีภาพและสิทธิมนุษยชนใน

²⁷⁰Kua Kai Soong, *SUARAM 20 Years Defending Human Rights*, p 7.

²⁷¹Human Rights Watch, *World Report 2007 Events of 2006*, p. 285.

²⁷²SUARAM, *Malaysian Human Rights Report 2008*, p. 18.

มาเลเซียมากขึ้น ขณะที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ดาโต๊ะ เสรี ฮิชามมุดดิน ตุน ฮุสเซ็น (Dato Seri Hishammuddin Tun Hussien) ก็เคยกล่าวว่าอาจจะพิจารณายกเลิก การบังคับใช้กฎหมายความมั่นคงภายใน²⁷³ แต่ต่อมาเมื่อมีชาวมลายูอีกหลายกลุ่ม เช่น กลุ่ม PEWARIS และกลุ่ม Magaran ที่ออกมาชุมนุมเรียกร้องสนับสนุนให้รัฐบาลมาเลเซียสงวน กฎหมายความมั่นคงภายในเอาไว้เช่นเดิมเพื่อรักษาความสงบ สันติภาพและความมั่นคงของ มาเลเซียต่อไปก็ทำให้นายกรัฐมนตรีนาจิบ ราซัคต้องหันกลับมาแถลงว่าประเทศมาเลเซียยังคง จำเป็นต้องมีกฎหมายรักษาความมั่นคงภายในเอาไว้ต่อไป เพื่อการรักษาความสงบเรียบร้อย ภายในของรัฐ แต่อาจต้องมีการปรับปรุงเนื้อหาบางมาตราต่อไปในอนาคต²⁷⁴ ซึ่งถ้อยแถลงเช่นนี้ ยังไม่สามารถยืนยันได้อย่างชัดเจนว่ารัฐบาลมาเลเซียจะยกเลิกกฎหมายฉบับนี้โดยแท้จริง หรือเพียงแค่ต้องการลดแรงกดดันทั้งจากภายในและนอกประเทศ และในขณะเดียวกันก็ไม่ทราบ แน่ชัดว่าการแก้ไขกฎหมายฉบับนี้ในอนาคตจะเป็นการยกเลิกกฎหมายฉบับนี้ไปโดยสิ้นเชิง หรืออาจเป็นเพียงการปรับแก้หรือปรับปรุงเนื้อหาบางส่วนเพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน และบริบททางการเมืองและสังคมแห่งยุคสมัยมากยิ่งขึ้นเท่านั้น เพราะที่ผ่านมากฎหมายฉบับนี้ เป็นหนึ่งในเครื่องมือสำคัญต่อการรักษาอำนาจของรัฐบาลมาเลเซียที่นำโดยพรรคอัมโน มาอย่างยาวนาน

ถึงแม้ว่าการดำเนินงานขององค์กร SUARAM นับตั้งแต่ ค.ศ.1998 เป็นต้นมาอาจยังไม่ สามารถผลักดันให้รัฐบาลมาเลเซียยกเลิกกฎหมายความมั่นคงภายในไปได้โดยเด็ดขาด เพราะรัฐบาลมาเลเซียยังคงยืนยันกรานที่จะคงกฎหมายความมั่นคงภายในเอาไว้ แต่ความเคลื่อนไหวขององค์กร SUARAM ในระยะนี้สามารถเปิดเผยข้อมูลและเรื่องราวด้านลบ ของกฎหมายฉบับดังกล่าวได้อย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น โดยเฉพาะการสะท้อนให้เห็นวัฒนธรรม การเมืองที่รัฐบาลมาเลเซียเลือกใช้วิธีการสร้างภาพความมั่นคงและความไม่มั่นคงเพื่อปกครอง และควบคุมมิให้มีผู้ใดมีความคิดเห็นที่แตกต่างจากตน ซึ่งการดำเนินงานดังกล่าวของ องค์กร SUARAM ทำให้ชาวมลายูจำนวนมากรับรู้สถานการณ์ทางการเมืองในมาเลเซียมากขึ้น และเข้ามามีส่วนร่วมพัฒนาการเมืองมาเลเซียมากขึ้นเช่นกัน และที่น่าสนใจนับตั้งแต่การเลือกตั้ง ในปี ค.ศ.1999 เป็นต้นมา คือ แนวร่วมพรรคฝ่ายค้านเริ่มได้รับการยอมรับจากประชาชนมากขึ้น

²⁷³Paridah Abd Samul. *Datuk Seri Najib : Malaysian First Political Blue Blood: A Long Political Journey from the Golden boy of Malaysian Politics to Malaysia's Sixth Prime Minister* (Kuala Lumpur: Sepantas Kurnia Sdn Bhd, 2009), p. 45.

²⁷⁴ข่าวสด, ฉบับวันที่ 3 สิงหาคม พ.ศ. 2552, หน้า 10 และ "Show of support for ISA," *New Straits Times*, 24 November 2008, p.1.

โดยเฉพาะการเลือกตั้งทั่วไปในปี ค.ศ. 2008 ซึ่งได้รับคะแนนเสียงมากขึ้นกว่าการเลือกตั้งทั่วไปในปี ค.ศ. 2004 อย่างเห็นได้ชัด ดังตารางต่อไปนี้

**ตารางแสดงจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ในการเลือกตั้งทั่วไปของมาเลเซีย ค.ศ. 2004 และ ค.ศ. 2008²⁷⁵**

การเลือกตั้งทั่วไป (ปี ค.ศ.)	แนวร่วมแห่งชาติ/รัฐบาล	แนวร่วมทางเลือก/ฝ่ายค้าน
ค.ศ.2004	198	20
ค.ศ.2008	140	82

ผลการเลือกตั้งทั่วไปของมาเลเซียในปี ค.ศ. 2008 ซึ่งพรรคฝ่ายค้านได้รับการเลือกตั้งเข้ามาเป็นจำนวนมากนั้น ทำให้บรรดานักวิเคราะห์การเมืองเรียกขานปรากฏการณ์ดังกล่าวว่าเป็น "สึนามิทางการเมือง"²⁷⁶ เพราะการเลือกตั้งครั้งนี้ปรากฏว่าผู้สมัครรับเลือกตั้งในนามของแนวร่วมแห่งชาติได้รับเลือกตั้งเข้ามาน้อยที่สุดครั้งหนึ่งในประวัติศาสตร์การเมืองมาเลเซีย และในเวลาต่อมาความล้มเหลวของฝ่ายรัฐบาลในการเลือกตั้งครั้งนี้เป็นหนึ่งในเหตุผลสำคัญที่ทำให้ นายอับดุลละห์ อาหมัด บาดาวี ต้องตัดสินใจลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี และตำแหน่งหัวหน้าพรรคอัมโน ก่อนที่จะพ่วงถ่ายอำนาจทางการเมืองให้แก่ นายนาจิบ ราซัค ในที่สุด ซึ่งถึงแม้ว่าการเปลี่ยนถ่ายอำนาจของผู้บริหารพรรคอัมโนในครั้งนี้อาจมาจากปัจจัยหลายประการ เช่น ประเด็นการทุจริตในคณะรัฐบาล และประเด็นเรื่องความหย่อนประสิทธิภาพในการบริหารราชการแผ่นดิน แต่คะแนนความนิยมที่เพิ่มสูงขึ้นสำหรับกลุ่มแนวร่วมทางเลือกในการเลือกตั้งครั้งนี้เป็นผลมาจากการที่แนวร่วมทางเลือกได้รวมเคลื่อนไหวทางการเมืองอย่างต่อเนื่องนั่นเอง ซึ่งองค์กร SUARAM ก็เป็นหนึ่งในกลไกสำคัญที่ร่วมก่อตั้งและขับเคลื่อนแนวร่วมทางเลือกมาตั้งแต่ต้นเช่นกัน

นับตั้งแต่ ค.ศ. 1988 ซึ่งบรรยากาศทางการเมืองในมาเลเซียเกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ มีผลสำคัญอย่างยิ่งต่อการปรับเปลี่ยนบทบาทขององค์กร SUARAM เพราะก่อนหน้านั้นองค์กร SUARAM ยังคงเน้นการเคลื่อนไหวในด้านการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับข้อบกพร่องของตัวบทและการบังคับใช้กฎหมายความมั่นคงภายใน ตลอดจนให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากกฎหมายฉบับนี้ ที่ว่านับตั้งแต่ปี ค.ศ. 1998 เป็นต้นมา องค์กร SUARAM เริ่มเข้าไปมีบทบาทโดยตรงในการเคลื่อนไหวทางการเมืองมากขึ้น ทั้งในแง่การเข้าร่วมในเครือข่าย

²⁷⁵ ตารางปรับปรุงจาก <http://thestar.com.my/election/> สืบค้นเมื่อ 10 มกราคม พ.ศ. 2554

²⁷⁶ L. Holland. "Malaysia: political tsunami," Newsweek, 151 (10) 10 March, p. 28-29.

ทางการเมืองต่างๆ และการจัดระดมมวลชนจำนวนมากเพื่อชุมนุมคัดค้านนโยบายต่างๆ ของรัฐบาล ดังจะเห็นได้ว่าในช่วงเวลาดังกล่าว องค์กร SUARAM เริ่มนำเสนอประเด็นการเรียกร้องอย่างแข็งกร้าวมากขึ้น โดยเฉพาะการยื่นข้อเสนอมให้รัฐบาลยกเลิกกฎหมายความมั่นคงภายใน ตลอดจนการจัดชุมนุมเรียกร้องให้รัฐบาลมาเลเซียยกเลิกการบังคับใช้กฎหมายความมั่นคงภายใน ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าอย่างก้าวที่สำคัญเช่นนี้เกิดจากแนวร่วมหรือเครือข่ายต่างๆ ที่องค์กร SUARAM สร้างไว้เริ่มมีประสิทธิภาพมากขึ้น ตลอดจนบรรยากาศทางการเมืองและสังคมที่เอื้อต่อการเคลื่อนไหวมากขึ้น จึงทำให้องค์กร SUARAM สามารถระดมทรัพยากรต่างๆ มาใช้ประโยชน์ต่อการเคลื่อนไหวทางการเมืองได้มากขึ้น ทั้งนี้การที่องค์กร SUARAM เริ่มมีภารกิจต่างๆ มากขึ้น และมีผู้สนใจเข้าเป็นแนวร่วมขององค์กร SUARAM มากขึ้น ทำให้ในเวลาต่อมาองค์กร SUARAM ต้องจัดตั้งสาขาขององค์กรขึ้นที่รัฐยะโฮร์ในปี ค.ศ. 1999 และที่รัฐปีนังในปี ค.ศ. 2002 ซึ่งการก่อตั้งสาขาดังกล่าวทำให้องค์กร SUARAM ขยายขอบเขตและเครือข่ายการทำงานได้ครอบคลุมพื้นที่ประเทศมาเลเซียได้กว้างขวางมากยิ่งขึ้นเช่นกัน